

Programbladet

Uppsala Senioruniversitet

Höstterminen 2021

Uppsala Senioruniversitet

Nedanstående gäller om det inte finns några pandemi-restriktioner. I annat fall anpassas programmet. Alla medlemmar informeras i augusti via e-post eller brev och på webbplatsen om eventuella ändringar.

Tisdagsföreläsningarna och de föreläsningar som i sin helhet ges i Missionskyrkans Kyrksal filmas också. Varje film ligger efter någon dag på USUs webbplats i två veckor. De allra flesta studiecirkelarna ges i lokal, men några ges helt eller delvis digitalt, via nätverktyget Zoom. Många föreläsningar och studiecirkelklar äger rum i Missionskyrkan, St Olofsgatan 40. Ortnamnen i cirkellokalerna är namn på rummen.

Anmälan

Mer information om anmälan finns på sidan 24 i det här programbladet.

Sekretariat

Sekretariatet på Bergsbrunnagatan 1 är öppet måndag till fredag kl. 10-12..

Telefon: 018-24 35 01. E-post: usu@usu.se

Webbplats: www.usu.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Tisdagsföreläsningar 3

Både i lokal och filmad

Föreläsningsserier 5

- 1 Ut i vida världen – svenska författare
- 2 Nedslag i konsten. *På plats (A) och Filmad (B)*
- 3 Vad är konst? Konstfilosofi och konsterna genom tiderna
- 4 Berättande trådar – textil konst från 1960 till nutid
- 5 Min musik. *Både i lokal och filmad*
- 6 Mozart – fullkomnaren
- 7 Den svenska jazzens mästare. *Både i lokal och filmad*
- 8 Fördjupad förståelse av jazz
- 9 Rockhistoria. *Både i lokal och filmad*
- 10 The Beatles. *Film. Zoom vid ett tillfälle*
- 11 Politiska mord i historia och nutid
- 12 Tillståndet i världen hösten 2021. *På plats (A) och Filmad (B)*
- 13 Den nya medievärlden. *Både i lokal och filmad*
- 14 Folkvandringar i vår tid. *Både i lokal och filmad*
- 15 Svensk arkitekturhistoria. *Både i lokal och filmad*
- 16 Infrastruktur – vad är den bra för?
- 17 Evolutionsbiologi – evolutionära beteendeanpassningar
- 18 Nytt ljus över universum. *En av föreläsningarna via Zoom (webbinarium)*
- 19 Lukt och smak
- 20 Covid-19-pandemin. *Både i lokal och filmad*

Studiecirkelklar 12

- 21 Kyrkobesök
- 22 Flandriska altarskåp i Sverige
- 23 Irländska författare
- 24 Skrivarstuga
- 25-26 Akvarellmålning. *Digitalt via Zoom*

- 27 Musikhistoria i sex kapitel. Musiklyssnarcirkel
- 28-29 Rockhistoria. Musiklyssnarcirkelklar
- 30 Uppsalas gatunamn genom tiderna
- 31 Japan – språk, kultur och samhälle I
- 32 Japan – språk, kultur och samhälle II
- 33 Alkoholens roll i samhället
- 34 Materialkemi i kulturellt perspektiv
- 35 Universums hemligheter
- 36 Lyssna till klimat- och resursforskare
- 37 Naturgeografi
- 38 Fåglar under hösten
- 39 Floristik

Språkcirkelklar 15

Några ges helt eller delvis via Zoom

- 40, 41 Arabiska
- 42-44 Engelska
- 45-57 Franska
- 58-70 Italienska
- 71-75 Latin
- 76 Nordsamiska
- 77-79 Ryska
- 80-87 Spanska
- 88-92 Tyska

Övriga arrangemang 23

- Jazzensemble
- Goldsingers
- Kvällssalong. Är demokratin en historisk parentes?

Om serier och cirkelklar – anmälan och mer 24

Resor och studiebesök 25

Tisdagsföreläsningar

Lokal: Missionskyrkan Uppsala. Föreläsningstid 13.15 – ca 14.00 eller 14.15. Därefter tid för frågor. Föreläsningarna filmas för visning i 14 dagar för USUs medlemmar och läggs ut någon dag efter föreläsningen.

7 sept. Kajsa Öberg Lindsten

Att överföra rysk text till svenska läsare – en översättares utmaning och inspiration.

Presentatör Eva Willén

21 sept. Göran Lindbergh

Vätgas – en lovande framtida energibärare.

Presentatör Bo Höistad

5 okt. Erik Åsard

Dagens konspirationsteorier – farliga eller harmlösa?

Presentatör Maths Isacson

19 okt. Gunnela Björk

I nöd och lust. Om preventilmedelspionjärerna Adamson.

Presentatör Ingrid Åberg

2 nov. Stefan Helgesson

Kan icke-européer skriva? Om att utmana vår provinsiella litteratursyn.

Presentatör Ingrid Åberg

16 nov. Matti Sällberg

Hur framställs ett vaccin?

Presentatör Jan Fagius

30 nov. Shirin Ahlbäck Öberg

Den svenska förvaltningsmodellen – vem är ansvarig?

Presentatör Gunnel Forsberg

14 dec. Lars-Gunnar Larsson

Översättning – alls inte bara ord mot ord utan kultur mot kultur.

Presentatör Jan Fagius

Tisdagsföreläsare hösten 2021

Kajsa Öberg Lindsten är verksam som litteraturkritiker och översättare, i första hand från ryska men även franska. Flest läsare har hennes översättningar av 2015 års Nobelpristagare i litteratur, Svetlana Aleksijevitj, nått. Hon har också översatt den tidigsovjetiske och regimkritiske Andrej Platonov till svenska, liksom litteraturforskaren Michail Bachtin, vars verk har påverkat modern översättningsvetenskap. Hennes arbeten har belönats med priser och utmärkelser, bl a Författarförbundets "Årets översättning" 2012 och 2016 för Aleksijevitj respektive Platonov. År 2019 promoverades Kajsa Öberg Lindsten till hedersdoktor vid Stockholms universitet.

Göran Lindbergh är sedan 2003 professor i kemiteknik med inriktning mot elektrokemi vid KTH (Kungliga tekniska högskolan), där han är chef för avdelningen för tillämpad elektrokemi. Lindberghs forskning handlar allmänt om omvandlingar mellan energi i kemisk och i elektrisk form. Denna energiomvandling kommer bland annat till användning för att direkt utvinna elektricitet i bränsleceller eller för att utvinna vätgas genom elektrolys av vatten. Lindbergh har för de närmaste fem åren erhållit ett betydande anslag från Stiftelsen för strategisk forskning som avser "produktion och lagring av vätgas" (PUSH), Agenda 2030. Detta anslag innebär att ett stort antal doktorander kommer att vara engagerade i detta projekt. I sitt föredrag beskriver Lindbergh möjligheterna med vätgastekniken, en teknik som de senaste åren rönt ett starkt växande internationellt intresse.

Erik Åsard är professor emeritus i nordamerikastudier vid Uppsala universitet med inriktning mot statskunskap. Han är en av landets främsta USA-kännare och var under 25 år föreståndare för Svenska Institutet för Nordamerikastudier (SINAS) vid engelska institutionen. Han är ofta anlitad som expert i TV och radio och är en uppskattad föreläsare. 2015 publicerade han boken *Konspirationsteorierna och verkligheten. Sex historiska gåtor* (pocket 2016). I *Med lögnen som vapen* (2020) beskrivs Donald Trump och de människor, miljöer och sakfrågor som bidrog till att han valdes till president. I föreläsningen berättar han om äldre och nyare konspirationsteorier och deras spridning.

Gunnela Björk är docent i historia vid Örebro universitet. I sin forskning belyser hon flera av 1900-talets viktiga samhällsförändringar, inte minst kvinnors kamp för politiskt deltagande – exempel är *Att förhandla sitt medborgarskap* (1999), *Margaret Thatcher: en biografi* (2013) och *Kata Dalström: agitatorn som gick sin egen väg* (2017). Efter ett omväxlande yrkesliv som psykolog, journalist, universitetslärare och forskare är Björk numera författare på heltid och en ofta anlitad föreläsare. I sin föreläsning om makarna Adamsson speglar Björk den kamp som fördes under större delen av 1900-talet för barns rätt att födas önskat, människors rätt till ett sexualliv utan fruktan för oönskat graviditet och kvinnors rätt att bestämma över sin egen kropp.

Omslagsbild: Kollaget har motiv som anknyter till tisdagsföreläsningar, serier och cirklar: Infrastruktur, Arkitektur, The Beatles, Alkohol, Luksinnet, Nedslag i konsten, Sverige under coronapandemin, Mozart, Flamländska altarskåp, Sociala medier.

Kollage och foton: Maria Wold-Troell

Tisdagsföreläsare hösten 2021 fortsättning

Stefan Helgesson är professor i engelska med litteraturvetenskaplig inriktning, Stockholms universitet. Han är också kulturskribent och författare. I sin forskning har han ägnat sig åt världslitterära frågor och inom den ramen, främst afrikansk litteratur. Hans senaste bok (sambefattad med Mads Rosendahl Thomsen) är *Literature and the World* (2020). Helgesson noterar en paradox i det svenska litterära samtalet: å ena sidan är vårt samhälle mer internationellt än någonsin, å andra sidan utarmas vår kontakt med andra litteraturer. Som exempel kan nämnas att det mest är européer som tilldelats Nobelpriset i litteratur och att andelen översatt litteratur stadigt sjunker. I denna föreläsning diskuterar Helgesson konsekvenserna av en rådande trång västerländsk litteratursyn i en alltmer global samtid. Han kommer också att ge tips om litteratur för den som vill vidga sitt läsande utanför det provinsiella.

Matti Sällberg, leg. tandläkare, innehar sedan år 2000 landets första professur i ämnet biomedicinsk analys vid Institutionen för laboratoriemedicin på Karolinska institutet. Hans forskargrupp, som har flera nationella och internationella samarbeten inom såväl akademi som läkemedelsindustri, kartlägger grundläggande virusmekanismer, där det yttersta målet är att finna nya behandlingsmetoder – ett forskningsfält som i dag kallas translationalt. Ett huvudintresse har varit hepatitvirus, men sedan covid-19-utbottet nyåret 2020 har också coronavirus stått i fokus. Därvid har Matti Sällberg som framstående ”vaccinforskare” rådfrågats flitigt i massmedia och såtillvida gjorts bekant för allmänheten.

Shirin Ahlbäck Öberg är professor i statskunskap vid Uppsala universitet. Hennes forskning rör den offentliga förvaltningen, speciellt hur verksamheter granskas och styrs i det som statsvetare kallar för det moderna granskningssamhället. Shirin Ahlbäck Öbergs senaste publikation från 2020 heter helt enkelt *Förvaltningen* och handlar om den svenska förvaltningsmodellen ur olika aspekter. Hon deltar ofta i debatten om hur samhället styrs och har varit ledamot i en mängd kommissioner och expertgrupper. Hon är ledamot i den av regeringen tillsatta Coronakommissionen för utvärdering av de åtgärder som vidtagits för att begränsa spridningen av covid-19. Hennes föreläsning kommer att handla om ansvarsfördelningen mellan stat, region och kommun. Hur fördelar sig beslutandemakt och ansvar mellan dessa, och hur fungerar arbetsfördelningen när systemet ställs inför en omfattande kris?

Lars-Gunnar Larsson är välkänd för medlemmarna i Uppsala Senioruniversitet som cirkelledare i nordsamiska. Han var professor i finsk-ugriska språk vid Uppsala universitet 1982-2012 och har därvid bland annat ägnat de samiska språken stor uppmärksamhet såväl språkvetenskapligt som pedagogiskt. En illustration till detta är den 2018 utgivna *Per Holmberger och sockenlapparnas språk*, en inträngande analys av en på 1770-talet nedtecknad samisk ordlista. Larsson har också engagerat sig i det internationella finsk-ugriska forskningssamarbetet, vilket bl a avspeglats i en konferens 1994 (till 100-årsdagen av finsk-ugriska språk som läroämne vid Uppsala universitet) varvid inte mindre än nio finsk-ugriska språk representerades av modersmålstalare. Mångårigt samarbete med universitetet i Debrecen, Ungern, har belönats med hedersdoktorat. I anslutning till formell pensionering hedrades han med en festskrift, *Laponicae investigationes et uralicae*, med bidrag från internationella kollegor.

Föreläsningsserier

Hur man anmäler sig och mycket mer står på sidan 24 i programmet.

Alla serier som ges i Missionskyrkans Kyrksal filmas också och filmen ligger på USU:s webbplats i två veckor, tillgänglig för de medlemmar som anmält sig till serien. *Vi följer pandemirestriktionerna vilket kan innebära begränsat antal deltagare på plats tills vidare.*

Nr 1. Ut i vida världen – svenska författare och resenärer från Linné till Martinson

Resor ut i världen, till avlägsna platser i det egna landet eller till främmande nejder, kan ha många orsaker. Författare och forskare ger sig ut, drivna av en längtan att studera och finna nytt stoff för böcker och undersökningar. Eller kanske söker de enbart inspiration och nya upplevelser. I denna serie får vi höra om resor som gett upphov till skönlitterära romaner, reportage och vetenskapliga studier.

Serieansvariga: **Eva Heggstad**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 070-605 83 88, och **Lena Kåreland**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11.

Program

23 sept. Hanna Hodacs, docent i historia, Uppsala universitet. *Ett liv i resor – om Carl von Linné.*

8 okt. Stefano Fogelberg Rota, universitetslektor, forskare, Södertörns högskola. *Sevärdheter i Rom. Guideböckernas betydelse för nordiska resenärer under 1600- och 1700-talen.*

21 okt. Cristine Sarrimo, docent i litteraturvetenskap, Lunds universitet. *Heidenstams resor i fantasi och verklighet.*

4 nov. Ulrika Knutson, journalist, författare. Fredens stadsbud i Europa. *Elin Wägners resor 1919–1938.*

18 nov. Anna Nordlund, docent i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *En liten lärarinna kliver ut i världen – resornas betydelse för Selma Lagerlöfs författarskap.*

2 dec. Johan Svedjedal, professor em. i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *En havsproletär reser jorden runt. Om Harry Martinsons sjömansskildringar "Resor utan mål" och "Kap Farväl".*

Tid: Torsdagar jämna veckor 23/9, 21/10–2/12 kl. 13.15–14.45 samt fredag 8/10 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.
Avgift: 350 kr.

Nr 2. Nedslag i konsten

På plats (A) och Filmad (B).

Olika typer av konstnärer och konstnärsroller presenteras. Syftet med serien är att ge en djupgående analys av konstnärerna och deras verk.

Serieansvarig: **Carola Hermelin**, fil.dr i litteraturvetenskap, f.d. bitr. chef vid Nobelbiblioteket, tfn 076-777 07 71.

Program

24 sept. Jacob Kimvall, universitetslektor i konstvetenskap, Stockholms universitet. *Andy Warhol – en konstvärldens konstnär.*

8 okt. Helén Hallgren Archer, intendent vid Nationalmuseum. *Claude Monet och impressionisterna.*

22 okt. Thomas Hård af Segerstad, tidigare universitetslektor i konstvetenskap, Uppsala universitet. *Från Kreta till Toledo. El Greco.*

12 nov. Carina Jacobsson, docent, universitetslektor i konstvetenskap, Uppsala universitet. *Tizian i renässansens Venedig.*

19 nov. Ylva Hillström, intendent vid Moderna Museet. *Alberto Giacometti – på jakt efter verkligheten.*

3 dec. Ingemar Lindahl, författare, tidigare diplomat, bl.a. ambassadör på Cypern. *Visit hos excentrisk herre – om Nils Dardels liv och konst.*

Tid: Fredagar jämna veckor 24/9–3/12 (ej 5/11) samt udda vecka 12/11 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Nr 3. Vad är konst? Konstfilosofin och konsterna genom historien

Serien behandlar konstfilosofiska och konstteoretiska uppfattningar om konstens natur, funktion och värde ur ett historiskt perspektiv. Exemplariska konstverk från varje epok används för att illustrera de teoretiska resonemangen. Föreläsningarna kretsar kring följande frågeställningar: konst–vetenskap, konst–religion, konst–värde, konstarnas egenart och inbördes förhållande.

Serieansvariga: **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 070-302 39 27, och **Malin Åkerblom**, docent i miljökemi, tfn 070-354 27 62. Föreläsare vid samtliga tillfällen, utom 12 oktober, är **Lars-Olof Åhlberg**, professor em. i estetik, Uppsala universitet.

Program

28 sept. Antiken. Platon och Aristoteles. Konst, verklighet och efterbildning (mimesis).

12 okt. Christine Zyka, fil.dr, lektor i filosofi, Newmaninstitutet, Uppsala. *Medeltiden. Teologisk-filosofiska teorier om skönhet och konst. Bonaventura, Thomas av Aquino.*

26 okt. Renässansen. Arti del disegno, de tre teckningskonsterna, måleri, skulptur, arkitektur. Alberti, Vasari, Da Vinci och paragone-debatten om de enskilda konstarnas värde.

9 nov. 1700-talet. Burke, Hume och Kant. Om smak och geni, det Sköna och det Sublima.

23 nov. 1800-talet. Konstens metafysik: Hegel och Schopenhauer. Hanslicks musikestetik.

7 dec. 1900-talet. Modernismen, konstrevolutionerna och avant-gardet. "Kan vad som helst vara konst?"

En resa till Berlin planeras under våren 2022. Kostnader för resan tillkommer. Resan blir öppen för alla USU:s medlemmar, men företräde ges för seriens deltagare.

Tid: Tisdagar udda veckor 28/9–7/12 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal X, dock Missionskyrkan, Kyrksalen 26/10.

Avgift: 350 kr.

Nr 4. Berättande trådar – textil konst från 1960 till nutid

Sextiotalets radikala strömningar frodades i textil konst, då orädda utövare ifrågasatte tidigare dogmer om skala,

material och teknik. 1980-talets elektroniska revolution fick genklang hos textilare vars redskap tidigt kunde anpassas, som maskiner för vävning, stickning och broderi. Textilskapare har också legat främst med idéer för dagens fokus på miljökraven. I serien ingår dels översikter med internationell bredd där de nordiska länderna har spelat viktiga roller, dels individuella presentationer av nu aktiva designers.

Serieansvariga: **Désirée Koslin**, PhD, Fashion Institute of Technology, New York, tfn 070-358 37 60, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 070-302 39 27.

Program

21 sept. Désirée Koslin. *Socialt/politiskt engagemang i textil form – protest, feminism, aktivism.*

5 okt. Désirée Koslin. *Textilkonst över gränserna: utställningar från Lausanne till Beijing.*

19 okt. Désirée Koslin. *De nya redskapen och nätverken – elektronik och samarbeten.*

2 nov. Arianna Funk, vävare, författare, medlem av kollektivet SuperSju. *En kreativ, men inte respektlös, generation av nyskapande vävare och designers, uppmärksammade både nationellt och internationellt.*

16 nov. Marcia Harvey Isaksson, gallerist Fiberspace. *Fiberspace, sex år av textilkonst, konsthantverk och design.*

30 nov. Berit Sahlström, bildvävare. *Kvinnorum.*

I universitetshusets lärosalar hänger flera av Berit Sahlströms bildvävnader. I anslutning till föreläsningen gör vi en guidad tur, då hon berättar om dem.

Tid: Tisdagar jämna veckor 21/9–30/11 kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal X.

Avgift: 350 kr.

Nr 5. Min musik

Både i lokal och filmad.

Kulturpersonligheter och musiker berättar om och spelar musik som betytt mycket för dem. Variationen i musikval och berättarnas verksamhet är stor. Eftersom berättelserna ofta har formen av livsberättelser blandas känd musik ur vårt gemensamma musikarv med mer ovanlig musik som kommer från berättarnas bakgrund och specialintressen. Vi strävar efter att inbjuda intressanta personer med stort musikintresse från många olika verksamhetsområden.

Serieansvariga: **Gunnar Birgegård**, professor em. i medicin, tfn 070-215 09 89, och **Gunnel Fagius**, musikkvetare, musikdirektör, tfn 070-214 13 70.

Program

13 sept. Per Nyrén, utbildad vid Kungl. Musikhögskolan, studerat musikvetenskap och litteraturhistoria. Tidigare ledare för Helsingborgs Konserthuskör och kammarkören Felicitas. Konstnärlig ledare för Helsingborg Pianofestival. Ordförande i Helsingborgs Kammarmusikförening.

Denna föreläsning är överförd från vårterminen. Både vårterminens och nya deltagare är välkomna.

20 sept. Surte Norin, teknisk chef/ljudmästare på Uppsala Konsert och Kongress med känsligt öra för musik. Frilansande ljuddesigner/ljudtekniker. Vi får bl.a. höra en del aldrig tidigare hörda inspelningar från hans karriär.

4 okt. Anders Emtell, klassisk gitarrist, utbildad vid Kungl. Musikhögskolan i Stockholm. Har även en kantorexamen och arbetar sedan 2014 som musiker i Vaksala församling. Anders lyssnar mest på klassisk musik, men en del pop blir det också.

18 okt. Leif Alpsjö, uppländsk spelman på heltid, riksspelman på fiol och nyckelharpa, med början som folkdansare och banjospelare i dixieband.

15 nov. Anna Hoffstedt, överläkare i pediatrik. Lämnade vid 63 års ålder sitt chefsjobb på sjukhus för att återuppta utbildning i cellospel på heltid. Är också smakexpert på svenska äpplen.

29 nov. Susanna Helsing, förlagsredaktör och dansare. Ord, musik och dans har följt henne genom livet sedan hon växte upp med Hellsings visor. I rollen som cirkeldansledare i Uppsala och Stockholm använder hon sig av folkmusik, populärmusik, jazz och klassiskt.

13 dec. Stina Ekblad, skådespelerska, spelade klarinetten i skolans blåsorkester som barn och har sedan dess älskat musik. Tycker om att se sina manuskript som partitur, söker alltid den dolda eller halvdolda musiken i rollen, läser mycket dikt, inte minst för rytmens skull. Anser att poesi är ord som försöker vara musik.

Tid: Måndagar 13/9 samt jämna veckor 20/9–13/12 (dock ej 1/11) kl. 10.15–11.45. 14 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Nr 6. Mozart – fullkomnaren

Rubriken är ett citat från Yngve Flyckt, pianist, pianopedagog och författare under första halvan av 1900-talet. Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791) var sin tids största tonsättare, "bäst på allt", i alla de genrer han komponerade. Över alltihopa lyser operorna. Han efterlämnade 22 operor, varav fem är ofullbordade. Hans tre "stora" verk i opera buffa-genren återkommer ständigt i nya versioner på världens operascener – *Figaros bröllop*, *Don Juan* och *Così fan tutte*, alla med text av Lorenzo da Ponte. Här finns ett psykologiskt skarpsinne och en musikalisk personteckning med få motsvarigheter i operalitteraturen. Även *Trollflöjten*, som mer skildrar arketypiska gestalter och behandlar existentiella frågor, är mycket älskad. Bland hans verk i opera seria-traditionen märks särskilt *Idomeneo* och *Titus*.

Serien vill bredda och fördjupa synen på Mozart som operakompositör ur ett antal olika perspektiv.

Serieansvarig: **Axel Brattberg**, neurolog, tfn 070-423 27 31, axel.brattberg@rehab.uu.se.

Program

21 sept. Joakim Tillman, professor i musikvetenskap, Stockholms universitet. *Komik och allvar: om musikens karakteriserande funktioner i "Don Giovanni"*.

5 okt. Camilla Lundberg, musikkritiker och kulturjournalist och Gunnel Bohman, operasångare, röstpedagog, KBT-terapeut. *"Figaros bröllop."*

19 okt. Daniel Olmarker, guide, introduktör och chef för värdorganisationen vid GöteborgsOperan; frilansande pianist och kompositör. *Vem bryr sig om recitativet?*

2 nov. Per-Erik Öhrn, regissör, operasångare, skådespelare, professor em., översättare, operachef. *Väld och galenskap – en introduktion till Mozarts svarta operakomedi "La Finta Giardiniera"*.

16 nov. Sofia Nyblom, musik- och operakritiker i SvD, radioproducent och programledare. *"Trollflöjten". En myt om kärlek och livets prövning.*

30 nov. Magnus Tessing Schneider, teater- och operaforskare, Institutionen för kultur och estetik, Stockholms universitet. *Medkänsla och grymhet i "Don Juan" och "Titus".*

Tid: Tisdagar jämna veckor 21/9-30/11 kl. 15.15-16.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.

Avgift: 350 kr.

Nr 7. Den svenska jazzens mästare – 100 år av svensk jazzhistoria

Både i lokal och filmad.

Under höstens serie stannar vi på svensk mark och följer några starka musikprofiler. Ulf Johansson Werre spelar, berättar och låter oss komma närmare musiken och människorna genom decennierna och stilarterna och sätta in deras gärningar i ett konstnärligt och historiskt sammanhang. Vi analyserar musikerna och deras inspirationskällor, förklarar olika musikaliska uttryck vid flygeln eller trombonen. Vid två tillfällen presenterar Ulf en gäst som fördjupar upplevelsen av det aktuella seminariets tema.

Serieansvariga: **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdirektör, tfn 070-648 67 85, och **Ulf Johansson Werre**, med.dr h.c., musiker, storbandsledare, universitetslärare, Uppsala universitet, tfn 073-508 68 83. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Program

16 sept. *Svensk dansmusik "goes hot".*

Calle Jularbo, Helge Lindberg, Svenska Paramountorkestern m.fl.

30 sept. *Swing, swing, swing!* Håkan von Eichwald, Arne Hülphers, Gösta Törner m.fl.

14 okt. *Senswing och bebop, nya soliststjärnor.* Thore Ehrling, Thore Jederby, Alice Babs, Bengt Hallberg m.fl.

28 okt. *De legendariska åren, 50-talet.* Arne Domnérus, Åke Persson, Harry Arnold, Hacke Björkstén m.fl.

11 nov. *Fäbodjazz, avant-garde och cool blandas med swing och dixie.* Lars Gullin, Jan Johansson, Ove Lind, Bengt-Arne Wallin, Jazz Doctors m.fl.

25 nov. *Odysse bland seriedeltagarnas önskingar.* Ulf sammanställer detta seminarium utifrån inkomna förslag.

Tid: Torsdagar udda veckor 16/9-25/11 kl. 10.15-11.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Nr 8. Fördjupad förståelse av jazz

Om situationen tillåter ges åter denna uppskattade serie där Ulf Johansson Werre analyserar och diskuterar ämnen och frågor från deltagarna. En spännande och spontan dialog om musikaliska företeelser, allt från grundläggande funderingar till avancerade frågeställningar, formar dessa seminarier till möten som utvecklar våra sinnen och vår förståelse för musik på ett djupare plan.

Serieansvariga: **Lasse Sunnås**, fil.mag., tfn 070-835 06 98, och **Ulf Johansson Werre**, med.dr h.c., musiker, storbandsledare, universitetslärare, Uppsala universitet, tfn 073-508 68 83. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Tid: Torsdagar jämna veckor 7/10-16/12 (ej 18/11) kl. 10.15-11.45 samt udda vecka 25/11 kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.

Avgift: 350 kr.

Nr 9. Rockhistoria

Både i lokal och filmad.

Rockmusiken har betytt mycket för miljontals människor över hela världen. Det började under 50-talet som något för ungdomsgenerationen, d.v.s. dagens pensionärer. Vuxengenerationen var dock inte förtjust, men snart utvecklades rocken till en bred populärkulturell rörelse som omfattar flera musikgenrer och når alla åldrar. Serien startar med Elvis, i vars musikaliska universum svart blues, hillbilly, opera, pop, gospel och jazz samlades. Många av Elvis ca 70 album betraktas inte som "riktiga" och svaret på varför får vi av en Elvisnörd från Uppsala. I ett samtal belyses några av de många kvinnliga artister som haft stor betydelse för pophistorien, men som orättvist glömts bort. Serien tar vidare upp den svenska 60-talspopen, som var en unik folkrörelse som berörde en stor del av ungdomsgenerationen. Uppsalabandet Kaipa, som slog igenom internationellt på 70-talet och som fortfarande verkar, får en personlig presentation av gruppens trummis. ABBA är den svenska musikexport vi är mest stolta över. Gruppens storhet och enastående utveckling belyses i det avslutande föredraget.

Serieansvariga: **Per Davidsson**, f.d. kanslichef, musiksribent och föreläsare, tfn 070-856 31 44, per.davidsson1@gmail.com, och **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdirektör, tfn 070-648 67 85.

Program

29 sept. **Kent Wennman**, kulturentreprenör, musiker och Elvisnörd. *Elvis – king of all kinds of music.*

13 okt. **Anna Charlotta Gunnarson**, frilansjournalist och författare. Skriver i Vi och SvD. Ett samtal med **Per Davidsson** utgår från hennes bok *Kvinnorna som formade pophistorien*.

27 okt. **Kent Wennman.** *Elvis – världens mest kända artist, men ändå så gåtfull?*

10 nov. **Ulf Gustavsson**, f.d. nöjesredaktör på UNT. *Svensk 60-talspop, ett fenomen i toner och långt hår.*

24 nov. **Ingemar Bergman**, musikentreprenör och medlem i gruppen Kaipa. *Kaipa – från replokal vid Samariterhemmet till Japan.*

8 dec. **Ulf Gustavsson.** *ABBA i backspegeln – stor musik i "kommersiellt" popformat.*

Tid: Onsdagar udda veckor 29/9-8/12 kl. 15.30-17.00. Obs tiden. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Nr 10. The Beatles

Enbart film. Zoom vid ett tillfälle.

Ingen populärmusikalisk grupp eller enskild artist har varit så banbrytande och fått så långtgående inflytande som The Beatles. Som populärkulturellt fenomen var de kanske den viktigaste katalysatorn för 60-talets sociokulturella revolution vilken kom att omkullkasta den "gamla världsordningen" och bana väg för en ny antiauktoritär tidsanda över hela Västvärlden. Samtidigt var The Beatles konstnärskap djupt förankrat i den brittiska kulturen och rymmer en mängd stiltraditioner. Vad var bakgrunden till gruppens framgångsrika karriär, hur utvecklades den, vilka influenser och konsekvenser fick den? I sex digitala föreläsningar och en frågestund via Zoom får vi följa gruppmedlemmarnas liv och den stora samhällsutvecklingen, men i centrum finns deras musik, texter och artisteri.

Serieansvariga: **Johanna Broman Åkesson**, fil.dr i musikvetenskap, Stockholms universitet, tfn 076-211 49 97, johannabromanakesson@gmail.com, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 070-302 39 27. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Johanna Broman Åkesson**.

Serien erbjuds endast digitalt. Varje vecka läggs ett nytt avsnitt upp, och filmen ligger kvar hela terminen. Vid ett tillfälle är det i stället för film en frågestund med föreläsaren via zoom. Frågor kan fortlöpande sändas per epost till föreläsaren och via chat under frågestunden. Listor över musikexempel med länkar till Youtube och Spotify meddelas i anslutning till publiceringen av varje föreläsning. De går också att ladda ner som ett samlat pdf-dokument.

Program

4 okt. Prolog – före The Beatles.

11 okt. Den glada tiden.

18 okt. Den sökande tiden.

25 okt. Den revolterande tiden.

1 nov. Den resignerade tiden.

8 nov. Epilog – efter The Beatles.

15 nov. Frågestund.

Tid: Ny film läggs ut varje måndag 4/10-8/11 och är på cirka 60 min.

Frågestund via Zoom 15/11 kl. 15.15-16.30.

Avgift: 350 kr.

Nr 11. Politiska mord i historia och nutid

Mord som medel och som ett yttersta argument i kamp om den politiska makten har en lång historia. Förhoppningen är att ändra rådande maktförhållanden och öppna vägar till en ny och bättre värld. Historien lär dock att så sällan blir fallet. Morden tystar offren men kan bli verkningslösa, till och med kontraproduktiva, i ett längre perspektiv. Serien tar upp politiska mord från olika tider – från 1700-talet till vår nära samtid – från skilda politiska sammanhang och med olika motiv – ideologiska konflikter inom det socialistiska fältet, nakna maktkamper på högsta politiska nivå, religionens och rasfrågans laddade världar. Syftet är dels att fånga den politiska bakgrunden till morden, dels att analysera konsekvenserna på längre sikt av handlingarna.

Serieansvariga: **Lars Nilsson**, f.d. chefredaktör vid UNT, tfn 070-662 18 67, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 070-302 39 27.

Program

22 sept. **Mikael Alm**, docent i historia, Uppsala universitet. *"..maskeradbalen uti Kongl. Operahuset, förliden fredag d.16 mars 1792.." Sammansvärjningen mot Gustaf III.*

6 okt. **Bitte Hammargren**, journalist och Mellanöstern-analytiker. *Jamal Khashoggi – viktigare som död än som levande.*

20 okt. **Isak Rubensson**, samhällsvetare och USA-kännare. *Mordet på Martin Luther King jr och historien om svart politiskt motstånd.*

3 nov. **Klas-Göran Karlsson**, professor i historia, Lunds universitet. *Makt och mord i Kreml från Lenin till Putin.*

17 nov. **Sten Widmalm**, professor i statsvetenskap, Uppsala universitet. *De politiska morden som ändrade Sydasiens.*

1 dec. **Ulrika Knutson**, journalist, författare. *Revolutionären Rosa Luxemburg – symbol för den visionära drömmen.*

Tid: Onsdagar jämna veckor 22/9-1/12 kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Universitetshuset, Sal X, dock Missionskyrkan, Kyrksalen 1/12.

Avgift: 350 kr.

Nr 12. Tillståndet i världen hösten 2021

På plats (A) och Filmad (B).

En pandemi, två parlamentsval och två stora länder där ledarna har problem. Så kan man kort sammanfatta innehållet i höstens upplaga av Tillståndet i världen. I två olika föreläsningar behandlas konsekvenserna av den mer än årslånga nedstängningen av stora delar av världen. Vad blir de ekonomiska effekterna, blir fattiga länder fattigare, blir rika mindre rika? Finns det hopp om återhämtning? Och hur ser framtiden ut för världens barn? Två parlamentsval äger rum i september, i Ryssland och i Tyskland. I ena fallet kan man vara ganska säker på att nuvarande makthavare sitter kvar, i det andra absolut säker på att det blir en ny regeringschef. Båda valen har stor betydelse för framtiden. Serien tar också upp utvecklingen i två länder med fokus på det politiska ledarskapet: Etiopien där fredspristagaren Abiy Ahmeds gloria hamnat på sned, och USA där president Joe Biden lovat att ena ett svårt splittrat land.

Serieansvarig: **Lars Nilsson**, f.d. chefredaktör för UNT, tfn 070-662 18 67, lars.nilsson470@gmail.com.

Program

27 sept. **Ulla Birgegård**, professor em. i ryska, Uppsala universitet. *President Putins första krets och kretsen bortom.*

11 okt. **Jan Lewenhagen**, författare och journalist och tidigare bl.a. Dagens Nyheters Tysklandskorrespondent 2006-2016. *Arvet efter Angela Merkel.*

25 okt. **Michael Ståhl**, statsvetare, tidigare bl.a. chef för International Foundation for Science och för Nordiska Afrikainstitutet. *Fredspristagaren och den etiopiska ofreden.*

8 nov. **Stefan Swartling Peterson**, professor i global hälsa, Uppsala universitet. *En framtid för världens barn?*

22 nov. Karolina Ekholm, professor i nationalekonomi, Stockholms universitet. *Pandemin och den globala ekonomin.*

6 dec. Dag Blanck, professor i Nordamerikastudier, Uppsala universitet. *Ett år med president Joe Biden.*

Tid: Måndagar udda veckor 27/9–6/12 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Nr 13. Den nya medievärlden

Både i lokal och filmad.

Hur får vi numera veta hur världen ser ut? Digitaliseringen av samhället har stuvat om förutsättningarna för journalistiken som den såg ut tidigare. Allt färre prenumererar på dagliga papperstidningar. Politiska opinioner vill minska anslagen till allmänfinansierade medier. Nätet översköljs av sanna och falska nyheter, av tryckare, påtryckare och influerare. Och hur kommer det att gå för floran av nya digitala publikationer? Så hur ska vi orientera oss i medielandskapet, nu och i framtiden? Om detta handlar denna miniserie i tre avsnitt.

Serieansvarig: Lars Nilsson, f.d. chefredaktör för UNT, tfn 070-662 18 67, lars.nilsson470@gmail.com.

Program

19 nov. Kalle Sandhammar, VD och chefredaktör UNT. *Därför behövs lokal journalistik.*

26 nov. Hanna Stjärne, VD för Sveriges Television. *Utmaningarna för public service.*

3 dec. Olle Lidbom, medieanalytiker. *Från press till pod.*

Tid: Fredagar 19/11, 26/11, 3/12 kl. 10.15–11.45. 6 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 200 kr.

Nr 14. Folkvandringar i vår tid

Både i lokal och filmad.

I alla tider har människor rört sig över gränser. På flykt undan krig och katastrofer eller på jakt efter ett bättre liv. Serien vill belysa migration under vår livstid och vad den gör med människor. Från arbetskraftsinvandring till Sverige i mitten av förra seklet till dagens flyktingsituation på Medelhavet och i världen. Vi får beskrivet vad flykting- och asylrätt innebär, klimatets inverkan på migration och hur traumatiserade flyktingar kan tas om hand. Slutligen kommer Migrationsverkets generaldirektör och berättar om problem och utmaningar.

Serieansvarig: Claes Leijon, f.d. Sida-medarbetare och ambassadråd, tfn 070-602 53 17, claesse.leijon@gmail.com.

Program

29 sept. Olle Jansson, forskare vid ekonomisk-historiska institutionen, Uppsala universitet. *Arbetskraftsinvandring under tillväxtåren.*

13 okt. Daniel Hedlund, forskare i migrationsrätt, juridiska fakulteten, Uppsala universitet. *Flykting – och asylrätt.*

27 okt. Alice Petrán, Sveriges Radios migrationskorrespondent. *Ingen över bron! Vad driver och vad stoppar migration?*

10 nov. Johan Schaar, forskare, tidigare verksam vid Röda Korset, Sida, UD och Sipri. *Klimatförändringar och migration.*

24 nov. Niklas Möller, leg. psykolog/leg. psykoterapeut, verksamhetschef Röda Korsets behandlingscenter för krigsskadade och torterade, Uppsala. *Krig, tortyr och flykt, vad sker med människor och hur hjälpa?*

8 dec. Mikael Ribbenvik, generaldirektör för Migrationsverket. *Migrationsverkets uppdrag och verksamhet.*

Tid: Onsdagar udda veckor 29/9–8/12 kl. 13.30–15.00. Obs tiden. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Nr 15. Svensk arkitekturhistoria – med internationella utblickar och Uppsala-exempel

Både i lokal och filmad.

Arkitekturen omfattar alla beståndsdelar i den fysiska livsmiljön. Fram till mitten av 1700-talet kom arkitekturen att utvecklas inom relativt enhetliga former där arbetsmetoder, byggmästarens, arkitektens och brukarens intresse kunde variera från epok till epok och från plats till plats. Efter den industriella revolutionen och upptäckten av nya byggnadsmaterial, tillämpningen av nya tekniker samt åtföljande sociala och kulturella förändringar föds den moderna arkitekturen. Sverige var relativt tidigt ute när det gällde att ta intryck av funktionalismen. Vi var i jämförelse med många andra länder ett relativt homogent samhälle med social inriktning vilket måhända var orsaken. Tidigare var intresset så gott som enbart inriktat mot byggnadernas kvaliteter, nu vändes det också mot tillblivelseprocessen och konstruktionen. I Sverige hade vi också en systematisk samhällsplanering som snarare sökte enhetlighet i större stadslandskap. Vi ser därför efter 1950-talet ett alltmer internationellt perspektiv i utvecklingen av arkitekturen i allt mindre av sällsynta och särpräglade former.

Serieansvarig: Sten Åke Bylund, f.d. fastighetsdirektör, tfn 070-648 67 85.

Program

20 sept. Johan Mårtelius, professor em., KTH. *Från romansk och gotisk medeltid till klassiskt 1700-tal.*

4 okt. Johan Mårtelius. *Från nyantikt 1700-tal till 1800-talets kritiska rörelser.*

11 okt. Johan Mårtelius. *Från regionalism kring 1900 till klassiska utblickar kring 1920.*

1 nov. Claes Caldenby, professor em., Chalmers, sedan mer än 40 år i redaktionen för tidskriften Arkitektur. *Från 1920-tal till 1950-tal: Gunnar Leche och det svenska folkhemmet.*

15 nov. Claes Caldenby. *Från 1950-tal till 1980-tal: senmodernism och postmodernism.*

29 nov. Claes Caldenby. *Från 1980-tal till 2020-tal: postindustrialism och storstadsdrömmar.*

Tid: Måndagar jämna veckor 20/9–29/11, kl. 13.15–14.45. dock udda vecka 11/10 kl 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Nr 16. Infrastruktur – vad är den bra för?

I sin bredaste definition kan infrastruktur innefatta samtliga tillgångar och nyttigheter som tillsammans skapar förutsättningar för ett fungerande samhälle. Vidare kan begreppet indelas i ekonomisk och social infrastruktur samt hård och mjuk infrastruktur. Den hårda infrastrukturen avser fysiska tillgångar som i regel har formen av stora nätverk, till exempel vägar, järnvägar, hamnar, anläggningar för energiöverföring som el, gas samt fjärrvärme, vatten- och avloppsnät. Den avser också infrastruktur för informationsöverföring via post-, tv- och radiosändningar, IT och telefoni. Föreläsningarna i denna serie kommer att i huvudsak beskriva den hårda infrastrukturen i Sverige.

Serieansvariga: **Jan Frisk**, civ.ing., tfn 070-514 63 26, och **Yvonne Brandt Andersson**, professor em. i oorganisk kemi, tfn 070-659 81 47.

Program

7 okt. Erik Pelling, kommunalråd Uppsala kommun. *Det lokala/regionala perspektivet på infrastruktur.*

12 okt. Linda Pettersson, samhällsplanerare på enhet Strategisk planering, Trafikverket. *Myndighetens arbete för utveckling av infrastruktur för vägtrafik, sjöfart, luftfart och järnväg.*

26 okt. Sigrid DeGeyter, VD Uppsala Vatten. *Det lokala perspektivet på vatten.*

9 nov. Göran Ericsson, docent, FoU-chef, Svenska kraftnät. *Om eltransmissionsnätets utmaningar.*

23 nov. Gustav Melin, VD Svebio. *Biomaterialets mångsidighet.*

7 dec. Anders Lindeberg-Lindvet, intendent, Tekniska museet, Stockholm. *Kommunikation av information i alla dess historiska och framtida former.*

Tid: Torsdag 7/10 samt tisdagar udda veckor 12/10–7/12 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B, dock Universitetshuset, Sal IX 26/10.

Avgift: 350 kr.

Nr 17. Evolutionsbiologi – evolutionära beteendeanpassningar hos djur

Under 2016 och våren 2017 gavs i USU:s regi en serie i tre delar om den biologiska evolutionen under årmiljarder. Den nu aktuella serien behandlar djurs anpassning till och sårbarhet gentemot en föränderlig omvärld. Serien bygger på forskning om djurs många gånger märkliga beteenden, som vi också kan se exempel på i fantastiska TV-produktioner.

Serieansvarig: **Göran Milbrink**, professor em., tfn 070-941 59 05.

Serieansvarig och samtliga föreläsare är verksamma vid Evolutionsbiologiskt centrum, Uppsala universitet.

Program

22 sept. Mats Björklund, professor em. *Evolutionsbiologi, vad menar vi med det?*

6 okt. Anssi Laurela, professor (1) och **Alex Jensen**, doktorand (2).

1. *Våra svenska groddjur, klimatanpassningar och allmän sårbarhet.*

2. *Bevarandebiologi med särskild inriktning mot gorillor.*

20 okt. Göran Arnqvist, professor. *Könskonflikter (sexual conflicts) hos insekter.*

3 nov. Jacob Höglund, professor (1) och **Frank Johansson**, professor (2).

1. *Bevarandebiologi.*

2. *Lokala anpassningar hos insekter mot klimatförändringar.*

17 nov. Anna Qvarnström, professor. *Livshistorieevolution och artbildning med flugsnappare som utgångspunkt.*

1 dec. Ingrid Ahnesjö, professor. *Vad är hanligt, honligt och vanligt hos kantnålfiskar?*

Tid: Onsdagar jämna veckor 22/9–1/12 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.

Avgift: 350 kr.

Nr 18. Nytt ljus över universum

Den första föreläsningen via Zoom (webbinarium).

Forskningen har de senaste två decennierna givit viktiga bidrag till förståelsen av den så kallade kosmologiska standardmodellen. Pionjärarbeten har givit James Peebles hälften av 2019 års nobelpris i fysik. I serien uppmärksammas detta samt de stora framgångarna i sökandet efter svarta hål, som 2017 och 2020 belönats med nobelpris i fysik. I denna serie anträds en hisnande resa där vägen går från materiens minsta beståndsdelar till väldiga galaxer med supermassiva svarta hål i centrum.

Serieansvariga: **Yvonne Brandt Andersson**, professor em. i oorganisk kemi, tfn 070-659 81 47, och **Staffan Yngve**, professor em. i teoretisk fysik, tfn 070-297 80 16.

Program

16 sept. Olga Botner, professor i experimentell elementarpartikelfysik, Uppsala universitet. *Neutriner, svärfångade budbärare från universum.* Webbinarium. Zoomlänk sänds till deltagarna.

30 sept. Andreas Korn, universitetslektor vid Institutionen för fysik och astronomi, Uppsala universitet. *Är vår civilisations öde skrivet i stjärnorna? Om Fermis paradox och aktuell stjärnforskning.*

14 okt. Ulf Danielsson, professor i teoretisk fysik, Uppsala universitet. *Nobelprisen i fysik 2017, 2019 och 2020, hur hänger de belönade upptäckterna ihop?*

28 okt. Magdalena Larfors, docent i teoretisk fysik, Uppsala universitet. *Mörk energi i universum.*

11 nov. Anders Eriksson, forskare i rymdfysik och **Staffan Yngve**. *”Det är dom små små detaljerna som gör’et”, om rymdfysiken som en understundom gungande brygga till allmän relativitetsteori.*

25 nov. Bengt Gustafsson, professor em. i teoretisk astrofysik, Uppsala universitet. *Ett kosmiskt alfabet.*

Tid: Torsdagar udda veckor 16/9–25/11 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: 16/9 webinarium, därefter Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B, dock Universitetshuset, Sal IX 28/10, Universitetshuset, Sal X 25/11.

Avgift: 350 kr.

Nr 19. Lukt och smak – sinnen i samverkan som ger livskvalitet

Lukt- och smaksinnena har under evolutionen hjälpt oss att avgöra vad som har varit bra respektive dåligt att äta, inandas och närma sig. Djur, och kanske människor, kommunicerar också med feromoner, som är närbesläktade med luktämnen. Vi vet nu mycket om den bakomliggande biologin och kemin, t.ex. att det finns ca 350 receptortyper i näsan som kan registrera hundratusentals olika luktämnen. I denna serie får vi veta mera om hur dessa sinnen fungerar, om sjukdomar, bland annat covid-19-infektion, om njutningar, samt om praktiska tillämpningar som ger glädje och underlättar livet.

Serieansvariga: **Kristina Glimelius**, professor em. i kulturväxternas genetik och förädling, tfn 070-678 50 10, och **Per Olof Osterman**, docent i neurologi, tfn 070-374 72 92.

Program

30 sept. Per Olof Osterman, (1) och **Dan Larhammar**, professor i molekylär cellbiologi, Institutionen för neurovetenskap, Uppsala universitet (2).

1. *Inledning – luktsinnet och smaksinnet anatomi.*
2. *Luktreceptorernas kemi och gener som styr.*

14 okt. Dag Nyholm, docent i neurologi, specialistläkare vid verksamhetsområdet neurologi, Akademiska sjukhuset. *Sjukdomar som drabbar luktsinnet – t.ex. tumörer, Alzheimers och Parkinsons sjukdomar och covid-19-infektion.*

28 okt. Christer Löfstedt, professor i ekologi, Biologiska institutionen, Lunds universitet. *Insektsferomoner – funktion och praktisk användning.*

11 nov. Richard Tellström, docent i måltidskunskap och etnolog, Stockholms universitet. *Smakupplevelser och den goda smaken i ett historiskt perspektiv.*

25 nov. Johanna Post, f.d. butikschef, Parfymeri L (1) och **Johan Sörensson**, grundare och kafferostare, The Broker Coffee Roastery, Uppsala och **Anahita Vazvan**, grundare och VD Vegan Delights, Uppsala (2).

1. *Väldoft, parfym och parfymindustrin.*
2. *Kafferosteri och vegansk chokladtillverkning i en småskalig lokal produktion.*

9 dec. Ulf Ellervik, professor i organisk kemi, Centrum för analys och syntes, Lunds universitet. *Njutningens kemi.*

Tid: Torsdagar udda veckor 30/9–9/12 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen 30/9, 14/10, 28/10, Universitetshuset, Sal X 11/11, 25/11, 9/12.

Avgift: 350 kr.

Nr 20. Covid-19-pandemin – tillbaka-blickar och framtida strategier

Både i lokal och filmad.

Vid nyåret 2019/20 kunde vi inte ana att ett nytt virus så totalt skulle komma att dominera vår tillvaro under så lång tid. Pandemier har mänskligheten genomlevt tidigare, även i våra dagar. Exempel på det är "Asiaten" och "Fågelinfluensan".

I denna serie ser vi tillbaka på tiden med covid-19 ur flera synvinklar. Vad har vi lärt oss medicinskt? Hur har krishantering/-beredskap sett ut? Vilken samhälls- och ekonomisk påverkan kan vi se? Hur har vi ändrat rutiner i våra liv? Är de bestående? Hur ser vår värld ut efter pandemin? Får vi en bättre beredskap inför kommande pandemier? Vi försöker ringa in det dynamiska skeendet.

Serieansvariga: **Anne-Marie Pernulf**, specialist i allmänmedicin, f.d. divisionschef, Akademiska sjukhuset, tfn 070-314 10 03, och **Jan Stålhammar**, docent i allmänmedicin, tfn 070-578 28 68.

Program

23 sept. Jan Albert, överläkare och professor i mikrobiologi och smittskydd, Karolinska Institutet (1) och **Ingrid Uhnoo**, docent i infektionssjukdomar, Uppsala universitet, f.d. programchef Folkhälsomyndigheten (2).

1. *Viruset och dess mutationer.*
2. *Covid-19-vacciner – vart är vi på väg?*

7 okt. Mia Furebring, överläkare, Infektionssjukdomar, Akademiska sjukhuset (1) och **David Gyll**, ST-läkare, allmänmedicin, Svartbäckens vårdcentral, Region Uppsala (2).

1. *Behandling av akut svår covid-19-infektion.*
2. *Symtom i kölvattnet av covid-19 och pandemin – hur kan man förstå och rehabilitera?*

21 okt. Anna Mia Ekström, klinisk professor i global infektionsepidemiologi, Karolinska Institutet. *Pandemin globalt samt i Sverige.*

4 nov. Taha Alexandersson, docent i infektionssjukdomar vid Karolinska Institutet, ställföreträdande krisberedskapschef, Socialstyrelsen (1) och **Mikael Köhler**, hälso- och sjukvårdsdirektör Region Uppsala, specialist i internmedicin och hematologi (2).

1. *Socialstyrelsen och covid-19-pandemin – strategier och beredskap.*
2. *Medicinska pandemiinsatser och vaccinationer i vårt län samt strategier för fortsättningen.*

18 nov. Göran Stiernstedt, docent i infektionssjukdomar, tidigare sjukhusdirektör Akademiska sjukhuset, styrelseordförande Karolinska Institutet, ledamot av Corona-kommissionen. *Corona-kommissionens delrapporter I + II.*

2 dec. Lars Magnusson, professor i ekonomisk historia, Uppsala universitet och **Johan Hirschfeldt**, jur.dr h.c., f.d. hovrättspresident Svea hovrätt. *Ekonomisk påverkan, konstitutionella frågor och samhällspåverkan till följd av pandemin.*

Tid: Torsdagar jämna veckor 23/9–2/12 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 350 kr.

Studiecirklar

Hur man anmäler sig och mycket mer står på sidan 24 i programmet.

Varje cirkelträff omfattar 2 x 45 minuter, där ej annat anges.

Vissa cirklar ges helt eller delvis som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom. Många av cirkelarna äger rum i Missionskyrkan, St Olofsgatan 40. Ortnamnen är namn på rummen.

RELIGION, FILOSOFI OCH HISTORIA

Nr 21. Kyrkobesök

Jörn Johansson, fil.lic., f.d. gymnasielärare i latin, tfn 070-837 21 11, carmina3208@gmail.com.

Vi besöker en kyrka med konst från 1900-talet och fem kyrkor med medeltida konst. Vid varje besök ges också exempel på musik av Bach och Pergolesi. Den som inte har tillgång till bil kan ringa till cirkelledaren i god tid före besöket.

- 6 sept. Essinge kyrka
- 13 sept. Villberga kyrka
- 20 sept. Hökhuvuds kyrka
- 27 sept. Sala sockenkyrka
- 4 okt. Sigtuna kyrka
- 11 okt. Jäders kyrka

Tid: Varje måndag 6/9–11/10 kl. 10.00–11.30.
12 timmar.

Lokal: Respektive kyrka.

Avgift: 300 kr.

Denna cirkel är överförd från vårterminen och är redan fullbokad.

Nr 22. Flandriska altarskåp i Sverige

Jörn Johansson, fil.lic., f.d. gymnasielärare i latin, tfn 070-837 21 11, carmina3208@gmail.com.

Från omkring år 1500 importerades altarskåp från Bryssel och Amsterdam till Sverige. Importen upphörde helt år 1530 i samband med att Sverige övergick från katolicism till protestantism. Altarskåpen innehåller livfullt berättande scener kring ett huvudmotiv, t ex. Marias liv. En av de mer kända konstnärerna är Jan Borman. Verk från hans verkstad i Bryssel finns i ett tiotal svenska kyrkor.

Tid: Varje torsdag 21/10–25/11 kl. 13.15–14.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 300 kr.

LITTERATUR, KONST OCH MUSIK

Nr 23. Irländska författare

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 070-749 11 35.

Vi läser och diskuterar verk av irländska författare. Deltagarna ombeds att till första tillfället läsa *Ripley Bogle* av Robert McLiam Wilson samt novellen *The Purple Jar* av Maria Edgeworth (ur antologin *The Long Gaze Back*, ed. Sinéad Gleeson).

Tid: Onsdagar udda veckor 15/9–24/11
kl. 13.00–14.30. 12 timmar.

Lokal: Sensus, Västra Ågatan 16.

Avgift: 300 kr.

Nr 24. Skrivarstuga

Solveig Aaro, beteendevetare, undersköterska, tfn 070-949 89 56, solveig.aaro46@gmail.com.

Cirkeln välkomnar medlemmar som tycker om att skriva egna texter, lyssna på andras och som vill utveckla sitt skrivande. I skrivarstugan ges tips och församtal i syfte att väcka skrivarlusten. Till varje tillfälle föreslås en uppgift att arbeta med, och kanske har man ett eget ämne att skriva om. I skrivarstugan är man fri att skriva om allt, som barndomsminnen och livserfarenheter, från levnadsberättelse till kåserier och helt fria fantasier. Man kan lika gärna skriva beskrivande eller gestaltande prosa som olika former av poesi, såsom haiku, sonetter eller fri vers.

Tid: Måndagar jämna veckor 20/9–29/11, kl. 12.45–14.45. 16 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 450 kr.

Nr 25. Akvarellmålning, Grupp 1

Som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

Lillemor Wassberg, konstnär, tfn 070-529 24 42.

Akvarellmålning för de som kan grunderna i akvarellteknik. Vi diskuterar teman för våra övningar. Det kan vara allt från stilleben, landskap (fantasi eller efter foto) till porträtt. Var beredd med akvarellpapper, akvarellfärger och pensel. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 26.

Tid: Varje onsdag 6/10–10/11 kl. 10.00–13.00.
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 26. Akvarellmålning, Grupp 2

Som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 25.

Tid: Varje tisdag 5/10–9/11 kl. 10.00–13.00. 24 timmar.
Avgift: 600 kr.

Nr 27. Musikhistoria i sex kapitel. Musiklyssnarcirkel

Gunnel Fagius, musikvetare, musikdirektör, tfn 070-214 13 70, och **Jan Fagius**, neurolog och amatörmusikant, tfn 073-584 06 49.

Cirkeln förmedlar liksom tidigare cirklar några nedslag i musikhistorien utifrån cirkelledarnas personliga preferenser och deras eget diskotek. Denna termin presenteras nyskrivna kapitel om enskilda tonsättare eller genrer i den västerländska konstmusiken.

24 sept. Ny saklighet – ett uppbrott från romantiken.

8 okt. Rysk guldålder – 1800-talets andra halva.

22 okt. Dmitrij Sjostakovitj – kampen för konsten.

19 nov. Tema med variationer.

3 dec. Carl Nielsen – en nordisk modernist.

17 dec. Musik för dagens och årets tider.

Tid: Fredagar jämna veckor 24/9-17/12 (ej 5/11)
kl. 10.15-12.15. 16 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 450 kr.

Nr 28. Rockhistoria, musiklyssnarcirkel, Grupp 1

Per Davidsson, f.d. kanslichef, tfn 070-856 31 44.

En fristående fortsättning på cirkeln våren 2020, där vi lyfter fram några framstående artister och grupper i rockmusikens historia och deras låtar. Varje sammankomst inleds med en presentation av artisterna och deras musik. Utrymme finns för deltagarnas egna favoritlåtar och kommentarer. Vi diggar musiken tillsammans, helt enkelt! Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 29.

22 sept. Everly Brothers - framgångsrik stämsång som banade väg för The Beatles, Simon & Garfunkel och många fler.

6 okt. Merseybeat - The Searchers, Gerry & the Pacemakers och några fler hjälpte The Beatles förändra rockhistorien.

20 okt. Hollies - sextiotalspop på topp. 21 top-20-hits i rad i England 1963-70.

3 nov. Janis Joplin - explosiv sångerska. Från Texas till västkustens hippiekultur. En av de främsta rösterna någonsin.

17 nov. Pink Floyd - en musikalisk resa från sextioalets psykedelia till åttiotalets arenarock.

1 dec. Leonard Cohen - poet med lång karriär. En av rockens mest särpräglade personligheter.

Tid: Onsdagar jämna veckor 22/9-1/12 kl. 13.15-14.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 300 kr.

Nr 29. Rockhistoria, musiklyssnarcirkel, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 28.

Tid: Onsdagar jämna veckor 22/9-1/12 kl. 15.15-16.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 300 kr.

SAMHÄLLSVETENSKAP

Nr 30. Uppsalas gatunamn genom tiderna

Mats Wahlberg, docent i nordiska språk, särskilt ortnamnsforskning, tfn 070-752 17 18.

Uppsalas gatunamn har mycket att berätta. Medeltidens spontant framväxta namn ger oss kunskap om stadens topografi och byggnader men också en inblick i invånarnas liv och verksamhet. 1600-talets genomgripande stadsreglering förde med sig nya namn, några med reverens till den allsmäktiga kungamakten, de flesta dock med lokal anknytning. Dagens officiellt reglerade namngivning speglar också samtiden men på ett annat sätt än tidigare och namnen väcker inte sällan debatt.

Tid: Onsdagar jämna veckor 22/9-1/12 kl. 11.15-12.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 300 kr.

Nr 31. Japan - språk, kultur och samhälle I

Ernils Larsson, fil.dr, tfn 073-396 18 66,

ernils_l@hotmail.com

Trots Japans framträdande roll sedan 1900-talet fortsätter landet att för många verka okänt och främmande. Den här cirkeln ger en introduktion till Japans historia, samhälle, kultur och religion. Fokus för cirkeln ligger på efterkrigstiden. Varje tillfälle fokuserar på ett tema och består av en presentation med efterföljande diskussion.

Tid: Onsdagar udda veckor 15/9-24/11 kl. 13.15-14.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 300 kr.

Nr 32. Japan - språk, kultur och samhälle II

Ernils Larsson, fil.dr, tfn 073-396 18 66,

ernils_l@hotmail.com

Trots Japans framträdande roll sedan 1900-talet fortsätter landet att för många verka okänt och främmande. Den här cirkeln är en påbyggnadskurs som ger fördjupad förståelse för Japans historia, samhälle, kultur och religion. Fokus för cirkeln ligger på efterkrigstiden. Varje tillfälle fokuserar på ett tema, och består av en presentation med efterföljande diskussion.

Tid: Onsdagar udda veckor 15/9-24/11 kl. 15.15-16.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 300 kr.

NATURVETENSKAP OCH TEKNIK

Nr 33. Alkoholens roll i samhället

Hedvig Ekerwald, professor em. i sociologi, tfn 070-948 60 95, och **Staffan Yngve**, professor em. i teoretisk fysik, tfn 070-297 80 16.

Vanlig alkohol C_2H_5OH är en polär molekyl, vilket fysikaliskt innebär att den har en plussida och en minussida. En slags plussida är att den upplevs skänka guldkant åt tillvaron och ingår i mångas fantasi om det ljuva livet. På minussidan finns att många hamnar i riskbruk och beroende, som skapar ohälsa för den enskilde och som påverkar omgivningen. Dagens svenskar dricker mer på vardagarna men det är färre som rusdricker i jämförelse med situationen för några decennier sedan. I cirkeln kommer vi att studera hur alkoholkulturen förändrats och tillsammans reflektera över alkoholens roll i Sverige.

Tid: Tisdagar jämna veckor 21/9-30/11 kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Åland.

Avgift: 300 kr.

Nr 34. Materialkemi i kulturellt perspektiv

Rolf Berger, professor em. i oorganisk kemi, Uppsala universitet, tfn 070-398 29 36.

Cirkeln avser att belysa betydelsen av material i tillvaron, hur deras användning är intimt knuten till mänsklig kultur. Materialtyper (sten, brons, järn) har ju fått ge namn åt hela tidsepoker! Tidiga exempel på materials betydelse för kulturförmedling på gott och ont. Islams roll för spridning av alkemistiska tankar. Bergskollegiums betydelse för utvecklingen till kemi som vetenskap. Materialkemistens

verktygslåda i modern tappning. Materialegenskaper bestämmer handlingsutrymme, och egenskaperna är starkt kopplade till kemisk sammansättning och struktur såsom möjligheter att skraddarsy nya material och därmed påverka samhällsutvecklingen på olika plan, med aspekter på miljö och ekonomi. Valda fall av moderna material får illustrera en ständigt pågående produktutveckling märkbar i vår vardag. Inga särskilda förkunskaper krävs.

Tid: Måndagar udda veckor 13/9-22/11
kl. 15.15-16.45. 12 timmar.

Lokal: Ångströmlaboratoriet, Rosettarummet.
Avgift: 300 kr.

Nr 35. Universums hemligheter

Staffan Yngve, professor em. i teoretisk fysik, tfn 070-297 80 16.

Cirkeln bygger på Svenska Fysikersamfundets årsbok Kosmos 2019 *Fysikens mysterier*, som tillhandahålls gratis på nätet. Fristående fortsättning på föregående termins cirkel i astrofysik. För den som tillfälligt eller mer stadigvarande har svårt att ta sig till lokalen erbjuds kontakt med gruppen via zoom.

Tid: Torsdagar jämna veckor 23/9-2/12
kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Ångströmlaboratoriet plan 0, Beurlingrummet.
Avgift: 300 kr.

Nr 36. Lyssna till klimat- och resursforskare i Uppsala

Kjell Aleklett, professor em. i globala energisystem, Uppsala universitet, tfn 072-727 29 90.

Vi får nästan dagligen med hänvisning till Greta Thunberg höra att vi ska lyssna på forskarna. Den tillämpade forskningen vid institutionen för geovetenskaper är riktad mot frågor av värde för vår civilisation såsom tillgång till rent vatten, mineralresurser och koldioxidupptagning. Områden i fokus är miljö- och naturresursfrågor, bl.a. studier av föroreningar i grundvatten, sjöar och hav, bullerspridning, prospektering efter malmer, mineral och fossila bränslen, väder- och klimatprognoser, vindkraft, bedömning av jordbävningens risker samt undersökning av platser för djupförvar av kärnbränsleavfall eller deponering av koldioxid (www.geo.uu.se/forskning/). Det blir också en genomgång av de framtida scenarier som IPCC har presenterat.

Tid: Tisdagar jämna veckor 21/9-30/11
kl. 15.30-17.00. 12 timmar.

Lokal: Inst. för geovetenskaper, Villavägen 16, seminarierummet vid NRHU.
Avgift: 300 kr.

Nr 37. Naturgeografi

Bert Eriksson, fil.lic. i naturgeografi, gymnasielektor och universitetsadjunkt, tfn 070-667 10 27.

Uppland är ett nyfött landskap, samtidigt som det vilar på en nära två miljarder år gammal urbergsplatta. Klimatsvängningar under de senaste årmiljonerna har orsakat ett stort antal nedisningar med stora konsekvenser för hur Sverige ser ut idag. Cirkeln utgår från Upplandsåsen, hur och när den har bildats, varför den ligger där den ligger, vilken roll den spelat i landskapets utveckling och diskuteras även hur människan använt och omformat landskapet. Varför och hur har klimatet varierat och vilka konsekven-

ser av detta kan man utläsa i det uppländska landskapet av t ex rullstensåsar, dödisgropar, strandvallar och flyttblock. Vad kommer att hända med Uppland som ett resultat av de mycket snabba antropogena klimatförändringarna som sker just nu? Cirkeln omfattar tre inomhus-träffar om vardera två timmar och två exkursioner, båda omfattande cirka tre timmar och tre till fyra kilometers vandring, en till Sunnersta och en till Gamla Uppsala. Litteratur: Hejkenskjöld, R. *Landskapsutveckling i Uppsalatrakten*. Kan köpas av kursledaren för 80 kr.

Tid: 23/9, 27/9, 18/10 kl. 13.15-14.45, 30/9, 21/10
kl 10.00-13.00.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble 23/9, Missionskyrkan, Åland 27/9, 18/10, exkursioner 30/9, 21/10.
Avgift: 300 kr.

Nr 38. Fåglar under hösten

Pekka Westin, Upplands ornitologiska förening, tfn 070-572 80 42.

Vi träffas första gången inomhus och gör därefter exkursioner till olika fågellokaler. Främst nybörjare men även mer vana fågelskådare är välkomna. Resorna förutsätter färd i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och vara utrustad med stövlar, oömma kläder och kikare. En fågelbok är också bra att ha.

Tid: Måndag 30/8 kl. 10.00-11.30. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

7/9 kl. 13.00-17.00 Hjälstaviken

15/9 kl. 7.00-15.00 Ledskär

20/9 kl. 8.00-13.00 Övre föret/Kungsängen och Lövstaslättan

29/9 kl. 8.00-12.00 Vendelsjön

27/10 kl. 9.00-12.00 Hjälstaviken

Lokal: Storgatan 11 den 30/8, därefter utomhus.

Avgift: 750 kr.

Nr 39. Floristik

Mattias Iwarsson, fil.lic., tfn 076-113 31 32.

Vi träffas första gången inomhus, en möjlighet att få komma in i Evolutionsmuseet Botanik/herbariet. Därefter tränar vi växtkunskap under exkursioner till olika klassiska växtlokaler. Cirkeln kan passa både för nybörjare och mer kunniga botanister. Det blir inte några längre vandringar, ca 2 km i delvis kuperad terräng. Oömma kläder rekommenderas. Lupp med 10x förstoring är nödvändig liksom en bra flora, t.ex. Krok & Almquist *Svensk flora*, helst 29. uppl. Vi tränar på bestämningsnycklar och lär känna den vilda Uppsalafloren, något som kan stimulera till egenstudier och intresse för botaniken.

Tid: Tisdag 17/8 kl. 10.00-11.30. Därefter följande tider:
24/8 kl. 13.00-17.00 Gamla Uppsala. Samling vid Tingshögen

31/8 kl. 13.00-17.00 Kvarnbo, Håga, buss 2 ändhållplats

7/9 kl. 13.00-17.00 Slalombacken i Sunnersta

14/9 kl. 13.00-17.00 Botaniska trädgården. Samling vid Tropiska växthuset

Lokal: Evolutionsmuseet Botanik, Norbyvägen 16 den 17/8, därefter enligt anvisningar ovan.

Avgift: 600 kr.

Denna cirkel är överförd från vårterminen och är redan fullbokad.

SPRÅK

Vid Uppsala Senioruniversitet läggs tonvikten på muntlig kommunikation och läsförståelse.

Nivåskala för språkstudier

Senioruniversitetets modell för språkstudier bygger på Europarådets nivåskala för språkfärdigheter. Gör gärna Folkuniversitetets test av språknivå, speciellt de delar som gäller muntlig kommunikation och läsförståelse: www.folkuniversitetet.se/mer-om-sprak/Spraktest/.

Nivåskalan beskriver fem olika färdigheter; hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion, muntlig produktion och skriftlig färdighet i sex olika nivåer, A1, A2, B1, B2, C1 och C2. För att avgöra på vilken nivå man ligger finns en självbedömningstabla. I den beskrivs så kallade deskriptorer färdigheterna för varje nivå genom påståenden som börjar med **Jag kan...**

Om du uppnått målen för en viss nivå ska du följa en kurs på nästa nivå. Vid osäkerhet om val av lämplig nivå kan respektive cirkelledare kontaktas. För cirklar som latin, som inte längre talas, kan nivåskalan inte tillämpas. Självbedömningstablan i sin helhet finns på webbplatsen, www.usu.se under Program/Studiecirklar.

Nivå A1

Jag har inga eller mycket ringa förkunskaper när jag börjar i cirkeln. När jag går vidare till nästa nivå har jag uppnått följande färdigheter.

- Jag kan förstå vanliga ord och fraser när språket talas tydligt, och om de är hämtade från enkla och konkreta vardagssituationer.
- Jag kan delta i enkla samtal genom att ställa och besvara frågor om välbekanta ämnen.
- Jag kan muntligt beskriva till exempel var jag bor och personer jag känner.
- Jag kan förstå vanliga ord och mycket enkla meningar, till exempel på anslag och affischer.
- Jag kan skriva korta enkla meningar, till exempel vykort.

Nivå A2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A1 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- Jag kan förstå vad som sägs i beskrivningar av vardagen – hem, mat, shopping, kommunikationer och väderlek.
- Jag kan presentera mig själv, min familj och andra människor och berätta om och beskriva händelser i vardagslivet.
- Jag kan förstå informationen till exempel i annonser, prospekt, menyer och tidtabeller.
- Jag kan läsa enkla berättelser.
- Jag kan skriva enkla meddelanden och brev.

Nivå B1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A2 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- Jag kan förstå innehållet i tydligt tal om för mig välkända ämnen.
- Jag kan återberätta något jag läst eller hört.

- Jag kan ta aktiv del i en diskussion om välbekanta ämnen.
- Jag kan läsa och tillgodogöra mig artiklar och litterära texter skrivna på ett någorlunda lätt språk.
- Jag kan skriva personliga brev och sammanhängande texter om egna intresseområden.

Nivå B2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B1 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- Jag kan förstå det mesta av innehållet i längre muntliga framställningar om välbekanta ämnen och nöjaktigt förstå det som sägs i nyheter i radio och TV.
- Jag kan relativt detaljerat återberätta en historia.
- Jag kan aktivt delta i en diskussion och kan förklara och försvara mina åsikter.
- Jag kan läsa och förstå sakprosatexter och skönlitteratur på en inte alltför avancerad nivå.
- Jag kan skriva sammanhängande texter inom mina intresseområden.

Nivå C1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B2 och kommer att uppnå följande färdigheter.

- Jag kan förstå olika typer av framställningar även om språket talas snabbt och med viss dialektal färgning och jag kan utan större ansträngning förstå TV-program och filmer.
- Jag kan tala utan att tydligt söka efter ord och uttryck i egna framställningar, samtal och diskussioner.
- Jag kan läsa och förstå långa och komplexa texter, såväl sakprosa som skönlitteratur.
- Jag kan skriva recensioner av litterära verk, artiklar och film.

Nivå C2

Jag kommer att uppnå följande färdigheter.

Jag har inga svårigheter att förstå allt talat språk, vare sig i direktkontakt eller via radio och TV och deltar lätt i avancerade diskussioner. Jag kan skriva komplex text i passande stil.

Nr 40. Arabiska A1 nybörjare

Elmoez Eltayeb, lärare i arabiska, tfn 073-653 33 62.

Nybörjarcirkel (första terminen). Det här är en cirkel för dig som inte har läst arabiska tidigare, där du bland annat kommer att lära dig hur alfabetet är uppbyggt, grundläggande grammatik, vanliga ord och enkla fraser, att berätta om dig själv och att tala och skriva på arabiska om enkla ämnen. Vi tar upp kultur och samhällsliv i länder där språket talas och gör jämförelser mellan olika kulturer. Vi berör också olika arabiska dialekter. Du har goda möjligheter att påverka cirkelns innehåll och upplägg. Kurslitteratur: Birgitta Jungbeck, Mounir Obeid *Arabiska för nybörjare*.

Tid: Varje torsdag 16/9-2/12 kl. 17.00-18.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 600 kr.

Nr 41. Arabiska A1

Elmoez Eltayeb, lärare i arabiska, tfn 073-653 33 62.

Sjunde terminen. Vi tränar vidare på att tala, att skriva långa meningar och att läsa och förstå långa texter. Vi bygger upp ett grundläggande ordförråd och lär oss arabisk grammatik. Vi arbetar med par- och gruppövningar, hörförståelse, konversation och diktamen samt att lyssna och skriva korta uppsatser. Vi jämför olika kulturer och olika arabiska dialekter. Du har goda möjligheter att påverka cirkelns innehåll och upplägg. Kurslitteratur: Birgitta Jungbeck, Mounir Obeid *Arabiska för nybörjare*.

Tid: Varje onsdag 15/9-1/12 kl. 17.00-18.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 600 kr.

Nr 42. Engelsk konversation B1-B2, Grupp 1

Birgitta Attling Nordenfelt, f.d. rektor för Montessori-skola, studier i engelska, bl.a. Practical English Courses, Uppsala universitet, tfn 070-658 78 50.

En konversationskurs med vardagliga teman och nyheter från den engelskspråkiga världen. I cirkeln ingår att vi läser, diskuterar och analyserar kortare texter. Deltagarna kommer att träna sig i att uttrycka sina åsikter och göra korta presentationer. Målet är att utveckla den muntliga förmågan i dialoger och skapa språklig säkerhet. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 43.

Tid: Tisdagar jämna veckor 21/9-30/11 kl. 9.15-10.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Danmark.

Avgift: 300 kr.

Nr 43. Engelsk konversation B1-B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 42.

Tid: Onsdagar jämna veckor 22/9-1/12 kl. 9.15-10.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 300 kr.

Nr 44. English Language and Literature B2

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 070-749 11 35.

Vi läser och diskuterar *Things Fall Apart* av Chinua Achebe och varvar med faktaartiklar. Vi diskuterar vad som händer i världen i allmänhet och i den engelskspråkiga världen i synnerhet. Deltagarna arbetar även med egna projekt, denna termin med fokus på kommunikation.

Tid: Varje onsdag 15/9-1/12 kl. 11.00-12.30.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Västra Ågatan 16.

Avgift: 600 kr.

Nr 45. Franska A1 nybörjare

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 073-568 54 85.

Nybörjarcirkel (första terminen). Vi börjar från grunden med uttal, ordförråd och basgrammatik. Inriktning på vardagsfraser och enkla samtal och dialogövningar. Gram-

matikgenomgångar med muntliga och skriftliga övningar. Bildbeskrivningar, hörövningar, realia om Frankrike.

Kurslitteratur: *Génial 1*.

Tid: Varje tisdag 14/9-30/11 kl. 15.00-16.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Åland.

Avgift: 600 kr.

Nr 46. Franska A1

Ges delvis som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80. philippe.collet15@gmail.com.

Tredje terminen. Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, realia om Frankrike. Kortfilmer på lätt franska och sång. Kurslitteratur (pappersversion rekommenderas): *Génial 1* (från kapitel 7).

Tid: Varje tisdag 14/9-7/12 (ej 19/10) kl. 15.00-16.30
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble udda veckor, Zoom jämna veckor.

Avgift: 600 kr.

Nr 47. Franska A2

Ges som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80. philippe.collet15@gmail.com.

Fjärde terminen. Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, realia om Frankrike. Kurslitteratur: *Génial 1* (från kapitel 9, s. 180). Fortsättning med *Génial 2*.

Tid: Varje onsdag 15/9-8/12 (ej 20/10).
kl. 14.15-15.45. 24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 48. Franska A2

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 073-568 54 85.

Fjärde terminen. Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, realia om Frankrike. Kurslitteratur: *Génial 1* (från kapitel 9, s. 180). Fortsättning med *Génial 2*.

Tid: Varje tisdag 14/9-30/11 kl. 16.45-18.15.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Åland.

Avgift: 600 kr.

Nr 49. Franska A2-B1

Ges som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80. philippe.collet15@gmail.com.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Samtal om

vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Utökning av ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, realia om Frankrike. Kurslitteratur: *Génial 2* (från kap. 7, s. 204). Fortsättning med *Génial 3*.

Tid: Varje tisdag 14/9–30/11 kl. 16.45–18.15.
24 timmar.

Avgift: 600 kr.

Nr 50. Franska – lätt konversation A2 och uppåt

Carin Söderberg, fil.mag., f.d. universitetsadjunkt, tfn 073-619 18 80, carin.soderberg@live.se.

En konversationskurs för de som vill fräscha upp och/eller förnya och utveckla sina kunskaper i franska. Den muntliga kompetensen utvecklas genom formaliserade och informella samtal, bl.a. om aktuella händelser i den franskspråkiga världen eller litterära texter. Utgångspunkten för övningarna är oftast korta, språkligt enkla texter eller ljudfiler. Litteratur: Frédéric Hermel *C'est ça la France!*

Tid: Onsdagar udda veckor 15/9–24/11 kl. 15.00–16.30. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Åland.

Avgift: 300 kr.

Nr 51. Franska B1

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 073-568 54 85.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Fördjupat samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Utökning av ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, diktamen. realia. Vi repeterar slutet av *Génial 2*. Ny kurslitteratur bestäms gemensamt efter cirkelns start.

Tid: Varje onsdag 15/9–1/12 kl. 14.15–15.45.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 52. Franska B2

Ges delvis som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80, philippe.collet15@gmail.com.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Utökad fräsförråd, fördjupade grammatikövningar, muntliga och skriftliga. Fria och bundna dialoger, parövningar, hör-förståelseövningar, bildbeskrivningar, referat, kultur och samhälle. Egna presentationer av valfritt ämne. Vi kan se dokumentärer eller franskspråkiga filmer (företrädesvis kortfilm) textade på franska. Kurslitteratur (pappersversionen rekommenderas): *Génial 4* (från s. 96).

Tid: Varje tisdag 14/9–7/12 (ej 19/10) kl. 13.15–14.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble udda veckor, Zoom jämna veckor.

Avgift: 600 kr.

Nr 53. Franska B2 och uppåt

Lars-Göran Sundell, professor em. i franska, Uppsala universitet, tfn 018-51 89 43, Lars-Goran.Sundell@moderna.uu.se.

Vi läser en bok av nobelpristagaren Patrick Modiano, *Souvenirs dormants*, 2017. Vi flanerar med författaren i olika Pariskvarter när han minns platser, händelser och personer, allt beskrivet på ett bländande klart, elegant och tillgängligt språk. Franska är kursspråket och vi diskuterar och associerar fortlöpande utifrån Modianos minnesbilder samtidigt som vi gör språkliga nedslag i texten. Boken kan köpas genom Adlibris.

Tid: Varje tisdag 21/9–7/12 kl. 15.15–16.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Danmark.

Avgift: 600 kr.

Nr 54. Franska B2–C1

Ges delvis som distansundervisning med hjälp av nätverktyget Zoom.

Philippe Collet, f.d. gymnasielärare, tfn 070-443 93 80, philippe.collet15@gmail.com.

Vi läser en bok och kommenterar den fortlöpande. Varje deltagare väljer ett tema som presenteras och diskuteras i små grupper. Vi talar om kultur i Sverige och Frankrike, läser nätpublicerade franska artiklar från olika tidningar, t.ex. om samhälle, ekonomi eller litteratur/konst. Vi kan titta på dokumentärer eller franskspråkiga filmer (företrädesvis kortfilm) textade på franska. Huvudmålet med cirkeln är att tala, konversera och träna att argumentera. Kurslitteratur: Florence Aubenas *L'Inconnu de la poste* (att köpa i Uppsala bokhandel).

Tid: Varje tisdag 14/9–7/12 (ej 19/10) kl. 9.15–10.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Danmark udda veckor, Zoom jämna veckor.

Avgift: 600 kr.

Nr 55. Franska noveller på franska B2 och uppåt, Grupp 1

Carin Söderberg, fil.mag., f.d. universitetsadjunkt, tfn 073-619 18 80, carin.soderberg@live.se.

Läsning av och diskussion kring nyare franska noveller. Hur speglar de det franska samhället? Kurspråket är franska, därför bör deltagarna kunna läsa, förstå och tala franska utan alltför stora svårigheter. Vid varje tillfälle ägnas 15–20 minuter åt *Nouvelles en France – De quoi parle-t-on actuellement?* Litteratur: Arnaud Cathrine *J'entends des regards que vous croyez muets*. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 56.

Tid: Torsdagar udda veckor 16/9–25/11 kl. 9.15–10.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 300 kr.

Nr 56. Franska noveller på franska B2 och uppåt, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 55.

Tid: Torsdagar udda veckor 16/9–25/11
kl. 15.00–16.30. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Åland.

Avgift: 300 kr.

Nr 57. Franska C1

Yaga Sosnowska, f.d. lärare i franska vid Folkuniversitetet, tfn 070-822 93 89.

Vi diskuterar vardagliga erfarenheter, aktuella händelser, böcker vi läst och filmer vi sett. Vi läser tillsammans en bok eller några kapitel från flera böcker. Vi ser franska filmer med fransk text.

Tid: Varje onsdag 15/9–1/12 kl. 11.00–12.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Åland.

Avgift: 600 kr.

Nr 58. Italienska A1 nybörjare, Grupp 1

Lisa Hagelin, fil.dr i latin, tfn 070-492 21 26.

Nybörjarcirkel (första terminen). Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi går igenom uttal och basgrammatik, lär oss vardagsfraser, läser enkla texter och skriver några rader på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedlet är *Prego 1*. Parallellcirkel med Nr 59.

Tid: Varje torsdag 16/9–9/12 (ej 4/11) kl. 9.00–10.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Åland.

Avgift: 600 kr.

Nr 59. Italienska A1 nybörjare, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 58.

Tid: Varje torsdag 16/9–9/12 (ej 4/11) kl. 10.45–12.15.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Åland.

Avgift: 600 kr.

Nr 60. Italienska A1, Grupp 1

Lisa Hagelin, fil.dr i latin, tfn 070-492 21 26.

Femte terminen. Målet är att deltagarna ska lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi fortsätter att arbeta med uttal och basgrammatik och lär oss vardagsfraser. Vi läser och skriver enkla texter på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Läromedel är *Prego 1* och *Prego 2*. Parallellcirkel med Nr 61.

Tid: Varje fredag 17/9–10/12 (ej 5/11) kl. 9.00–10.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Åland.

Avgift: 600 kr.

Nr 61. Italienska A1, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 60.

Tid: Varje fredag 17/9–10/12 (ej 5/11) kl. 10.45–12.15.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Åland.

Avgift: 600 kr.

Nr 62. Italienska A2

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Vi arbetar med boken *Prego 3* från början, samt med *Passato prossimo e imperfetto* (Alma edizioni, 2019) och med romanen *Opera!* (Alma edizioni, 2017). Vi arbetar med grammatik, ordförråd och uttal – med fokus på vardagsspråket – samtidigt som vi refererar till den italienska kulturen och det italienska samhället. Vi kommer att öva på att tala i olika kommunikativa situationer samt använda autentiska video- och ljudinspelningar.

Tid: Varje fredag 10/9–3/12 (ej 5/11) kl. 11.30–13.00.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Danmark.

Avgift: 600 kr.

Nr 63. Italienska A2

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Vi arbetar med grammatik, ordförråd och uttal – med fokus på vardagsspråket – samtidigt som vi refererar till den italienska kulturen och det italienska samhället. Vi kommer att öva på att tala i olika kommunikativa situationer samt använda autentiska video- och ljudinspelningar. Böckerna *Prego 3*, *Passato prossimo e imperfetto* (Alma edizioni, 2019) och romanen *Amore e ginnastica* (ISBN 9788853015600) är vårt studiematerial.

Tid: Varje måndag 13/9–29/11 kl. 9.00–10.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 600 kr.

Nr 64. Italienska B1

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Vi arbetar med grammatik, ordförråd och uttal – med fokus på vardagsspråket – samtidigt som vi refererar till den italienska kulturen och det italienska samhället. Vi kommer att öva på att tala i olika kommunikativa situationer samt använda autentiska video- och ljudinspelningar. Böckerna *Prego 3*, *Passato prossimo e imperfetto* (Alma edizioni, 2019) och romanen *Amore e ginnastica* (ISBN 9788853015600) är vårt studiematerial.

Tid: Varje måndag 13/9–29/11 kl. 10.45–12.15.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 600 kr.

Nr 65. Italiensk konversation B1, Grupp 1

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39, info@katarinahellgren.se.

Lätt italiensk konversation. Vi läser *Dolce Vita*, en lättläst bok från Alma edizioni som går att beställa på Utbildningsstaden (www.bookcorner.se). Vi diskuterar innehållet och eventuella grammatiska frågor och talar om vardags-situationer, handla, laga mat, gå på restaurang, köpa biljetter m.m. i smågrupper. Vi tar också upp aktuella ämnen som rör Italiens historia, tradition och kultur. Cirkelns mål är att utöka ordförrådet och förbättra förmågan att uttrycka sig. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 66.

Tid: Varje tisdag 14/9–7/12 (ej 12/10) kl. 11.00–12.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Danmark.

Avgift: 600 kr.

Nr 66. Italiensk konversation B1, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 65.

Tid: Varje tisdag 14/9-7/12 (ej 12/10) kl. 13.30-15.00.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Danmark.

Avgift: 600 kr.

Nr 67. Italiensk konversation B2

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Vi övar den muntliga produktionen och interaktionen med stöd av smågruppssamtal, personliga presentationer om valda teman och helgruppssamtal. Boken *Parliamo di arte* (Loescher, 2020) kommer att vara utgångspunkten för en del av våra samtal. Vi ska även utveckla den lexikala och kulturella kompetensen och skaffa oss spännande insikter om Italien och det italienska språket.

Tid: Varje tisdag 14/9-30/11 kl. 9.00-10.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Åland.

Avgift: 600 kr.

Nr 68. Italiensk konversation C1

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39, info@katarinahellgren.se.

Konversation och diskussion på italienska. För dig med goda kunskaper i italienska. Cirkelns mål är att förbättra förmågan att uttrycka sig. Vi läser romanen *Il treno dei bambini* av Viola Ardone. Boken går att beställa på Utbildningsstaden (www.bookcorner.se). Vi diskuterar boken i mindre grupper men även i storgrupp. Deltagarna får välja ett avsnitt att kommentera varje gång. Vi diskuterar Italien ur olika perspektiv och deltagarna gör muntliga presentationer av olika ämnen.

Tid: Varje måndag 13/9-13/12 (ej 11/10, 18/10) kl. 13.30-15.00. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 69. Italiensk konversation C1

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Träffarna är indelade i två delar. Under första timmen får var och en av deltagarna möjlighet att berätta det man vill (någonting som har hänt, en artikel/bok/film/utställning o.s.v.) i smågrupper. Alla kan kommentera så att vi skapar en riktig konversation. Under andra timmen talar vi i smågrupper med stöd av en roman: varje deltagare väljer några rader, läser och kommenterar dem. De andra får också blanda sig i. Romanen heter *Una questione privata* (Einaudi, 2014): "den vackraste av alla möjliga och omöjliga kärlekshistorier".

Tid: Varje tisdag 14/9-30/11 kl. 10.45-12.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Åland.

Avgift: 600 kr.

Nr 70. Italiensk konversation C2

Valentina Ciampi, fil.mag., lärare i italienska, tfn 076-097 54 28, valentinaciampi@gmail.com.

Träffarna är indelade i två delar. Under första timmen får var och en av deltagarna möjlighet att berätta det man vill (någonting som har hänt, en artikel/bok/film/utställning o.s.v.) i smågrupper. Alla kan kommentera så att vi skapar en riktig konversation. Under andra timmen talar vi i smågrupper med stöd av ett av mästerverken i den europeiska 1900-talslitteraturen: romanen *La coscienza di Zeno* (Feltrinelli, 2018): "den tragikomiska historien om en livsoduglig människa som, på sin psykoanalytikers initiativ, återberättar de flackande och resultatlösa etapperna i sitt liv. Ett liv bemängt med upprepade och lönlösa försök att sluta röka."

Tid: Varje måndag 13/9-29/11 kl. 18.00-19.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 600 kr.

Nr 71. Latin 4:e terminen – Medeltida berättarlitteratur

Kjell Weinius, fil.mag., f.d. gymnasielärare; tfn 070-562 47 57; kjell.weinius@telia.com.

Terminens fokus ligger på den medeltida berättarlitteraturen. Vi fortsätter att gå igenom grundläggande formlära med betoning på pronomen och verbläran samt enkel syntax. I samband med textläsningen kommenteras ords betydelse och etymologi. Vi går igenom de latinska prefixen och lär oss hur dessa ser ut i svenska och andra moderna språk. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat lingua Latina!*, fjärde avdelningen, samt kopierat material.

Tid: Varje torsdag 16/9-2/12 kl. 15.15-16.45.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 72. Latin – Cicero och Adam av Bremen

Kjell Weinius, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-562 47 57, kjell.weinius@telia.com.

Vi studerar texter från två olika tidsskeden: den senare republikanska tiden med fokus på Cicero som talare och brevskrivare och medeltiden med fokus på Adam av Bremens beskrivning av Gamla Uppsala. I samband med läsningen av Ciceroutdragen görs utblickar mot senare tidars talare. Fortsatt genomgång av syntaxen och latinska/grekiska lånord i moderna språk. Nya deltagare är välkomna! Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat litteratura Latina!* samt kopierat material. En latinsk grammatik rekommenderas liksom Ahlberg-Lundqvist-Sörbom *Latinsk-svensk ordbok*.

Tid: Varje torsdag 16/9-2/12 kl. 11.15-12.45.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 73. Latin 14e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-938 38 62, ekmanmonika@gmail.com

Studium av autentiska texter, prosa och poesi, från klassisk tid och medeltid: Gellius *Noctes Atticae*, Martialis *Epigrammata*, Petronius *Cena Trimalchionis*, Hildegard av Bingen, Heliga Birgitta i Rom, Svenska studenter i Paris på 1200-talet. Formlära och syntax. Övningar enligt utdelat material. Latinska sentenser och citat. Ordkunskap. Ords betydelser och etymologi. Latin i moderna språk, särskilt svenska och engelska. Samhälle, arkitektur, konst, historia, litteraturhistoria i anslutning till textmaterial. Korta individuella tematiska redovisningar enligt överenskommelse. *Cena romana*. Kurslitteratur: Utdelat textmaterial med kommentarer, ordlistor och övningar. Sjöstrand *Ny latinsk grammatik* rekommenderas, valfritt lexikon.

Tid: Varje onsdag 15/9-1/12 kl. 13.15-14.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Åland.

Avgift: 600 kr.

Nr 74. Latin 19e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-938 38 62, ekmanmonika@gmail.com

Studium av autentiska texter, prosa och poesi, från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid: Seneca *Phaedra*, fabler av Phaedrus, Tacitus om Roms brand, Vergilius *Aeneidos*, drottning Kristinas skolordning, Svenska skolpojkar skola tala latin. Övningar i grammatik, ordkunskap och ordbildning enligt utdelat material. Översättning till latin. Latin i moderna språk, särskilt svenska och engelska. Etymologier. Det romerska samhället, arkitektur, konst, historia, mytologi främst i anslutning till lästa texter. Korta, individuella föredrag. Romersk måltid. Kurslitteratur: Texter, övningar samt andra aktuella dokument som delas ut under terminens gång. Sjöstrand *Ny latinsk grammatik* rekommenderas, valfritt lexikon.

Tid: Varje torsdag 16/9-2/12 kl. 15.15-16.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 600 kr.

Nr 75. Latin – avancerad nivå

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 070-938 38 62, ekmanmonika@gmail.com

Översättning med språklig och innehållslig analys av autentiska texter, poesi och prosa från klassisk tid, medeltid eller tidigmodern tid: Terentius *Eunuchus*, Ovidius *Ars amandi*, *Tristia*, *Heroides* samt en metamorfos, Isodorus av Sevilla, Francis Bacon *Novum Organum*, brev av Katarina Jagellonica. Grammatik med tonvikt på syntax. Översättning till latin. Ordkunskap och ordbildning. Etymologier. Sentenser och citat. Historia, samhälle, filosofi, konst och arkitektur i anslutning till lästa texter. Individuella presentationer enligt tema som bestäms med gruppen. Romersk måltid. Kurslitteratur: Utdelat textmaterial med kommentarer, ordlistor och övningar. Sjöstrand *Ny latinsk grammatik*, valfritt lexikon.

Tid: Varje torsdag 16/9-2/12 kl. 11.15-12.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 600 kr.

Nr 76. Nordsamiska A2

Lars-Gunnar Larsson, professor em. i finsk-ugriska språk, tfn 073-327 77 99.

Fjärde och nionde terminen. Vi övar oss att skriva stadietväxlingens former korrekt och fortsätter genomgången av den nordsamiska formläran. I formläran har vi nått fram till potentialis och preteritum. Vi orienterar oss också i konjunktiv, komparation och substantivets possessiva böjning. Läsning av originaltexter av Johan Turi och Paulus Utsi samt lärobokens övningstexter. Enklare översättningsövningar till nordsamiska och elementära övningar i konversation. Kurslitteratur: Cecilia Hedlund & Lars-Gunnar Larsson *Ii dušše duoddaris!* och Johan Turi *Mátkemuitalusat ja iežá muitalusat*. Valda dikter av Paulus Utsi (utdelas av läraren). Lexikon: Mikael Svonni *Davvisámegiela – ruotagiela • Ruotagiela – davvisámegiela sátnegirji*. (Kursböckerna kan köpas via läraren; ordboken kan också laddas ner som app.)

Tid: Varje onsdag 29/9-15/12 kl. 12.30-14.00.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 77. Ryska A1

Ges delvis som distansundervisning med hjälp av nätverket Zoom.

Sven Jonsson, leg. gymnasielärare i ryska, tyska, engelska, tfn 073-075 15 70, svenjonsson@gmail.com.

Tredje terminen. Ryska är det mest spridda slaviska språket – mer än 160 miljoner har ryska som modersmål. Dessutom talar cirka 120 miljoner ryska som andra språk. Ryskan är närmast besläktad med ukrainska och vitryska och dessa tre språk bildar tillsammans gruppen östslaviska språk. Vi fortsätter att bygga ett aktivt ordföråd och en förståelse för grundläggande rysk grammatik och fonetik. Med hjälp av enkla texter och dialoger från läroboken försöker vi att lägga tonvikten på det talade språket. Redan på den här nivån börjar vi även att utnyttja Internets uteslutade resurser vad gäller nivåanpassade texter, grammatikövningar, bilder och filmsnuttar. Diskussioner om rysk kultur och ryska samhällsförhållanden är också viktiga inslag i denna kurs. Tillsammans bestämmer vi studietakt. Nya deltagare med någon kunskap i ryska är välkomna. Kurslitteratur: Erik Fält, *Тройка - Да 1 (Trojka - Da 1)* textbok och övningsbok.

Tid: Varje tisdag 14/9-30/11 kl. 13.00-14.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble jämna veckor, Zoom udda veckor. Deltagare har möjlighet att delta via Zoom även när träffen är i lokal.

Avgift: 600 kr.

Nr 78. Ryska A2

Ges delvis som distansundervisning med hjälp av nätverket Zoom.

Sven Jonsson, leg. gymnasielärare i ryska, tyska, engelska, tfn 073-075 15 70, svenjonsson@gmail.com.

Vi fortsätter arbetet från vårterminen med textläsning, centrala ord och fraser, uttal, grundläggande grammatik och en del realia. Lärobokens dialoger och texter utgör grunden för våra samtalsövningar och skriftliga övningar. Vi bestämmer tillsammans studietakt och arbetssätt. Vi försöker att lägga tonvikten på det talade språket via hörövningar, dialoger och samtal. Vi kommer även att använda en del nivåanpassat material från internet. Kurslitteratur: Erik Fält *Тројка - Да 1 (Trojka - Da 2)* textbok och övningsbok. Erik Fält *Kort rysk grammatik. Да!* Nya deltagare med lämpliga förkunskaper i ryska är välkomna. Kontakta gärna läraren för konsultation om vilken grupp som skulle kunna passa bäst.

Tid: Varje tisdag 14/9-30/11 kl. 15.00-16.30.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble jämna veckor, Zoom udda veckor. Deltagare har möjlighet att delta via Zoom även när träffen är i lokal.

Avgift: 600 kr.

Nr 79. Ryska B1

Nina Sokolova, diplomerad universitetslärare i ryska och tyska från Moskva, tfn 073-324 13 81.

Vi utgår från vår lärobok med faktatexter, dialogövningar och grammatikövningar. Om gruppen så önskar kan vi lägga in någon text från Erik Fält *Ryska texter*. Vid behov repeterar vi grundläggande grammatiska företeelser för att sedan lära oss nytt. Fördjupade övningar i konversation och skrivande. Deltagarna är välkomna att påverka studietakt och arbetssätt. Kurslitteratur: Maria Engström, Erik Fält *Ryska texter*, Erik Fält *Kort rysk grammatik. Да!*

Tid: Varje måndag 13/9-6/12 (ej 1/11) kl. 10.45-12.15.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 80. Spanska A1 nybörjare

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37.

Nybörjarcirkel (första terminen). Vi börjar från grunden och lär oss uttal, basordförråd och grundläggande grammatik. Vi arbetar med språkligt enkla men informativa texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 1*, 4. uppl.

Tid: Varje onsdag 15/9-8/12 (ej 3/11) kl. 10.00-11.30.
24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Bergsbrunnagatan 1.

Avgift: 600 kr.

Nr 81. Spanska A1 2a terminen

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37.

Vi fortsätter att lära oss uttal, basordförråd och grundläggande grammatik. Vi arbetar med språkligt enkla men informativa texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 1*, 4. uppl.

Tid: Varje torsdag 16/9-9/12 (ej 4/11) kl. 10.30-12.00.
24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Bergsbrunnagatan 1.

Avgift: 600 kr.

Nr 82. Spanska A1 4e terminen

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37.

Vi fortsätter att utöka ordförrådet och lär oss grundläggande grammatik om framtid och nära dåtid. Vi arbetar med språkligt enkla texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Vi lär oss mer realia om den spansktalande världen. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 1*, 4. uppl.

Tid: Varje måndag 13/9-6/12 (ej 1/11) kl. 13.00-14.30.
24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Bergsbrunnagatan 1.

Avgift: 600 kr.

Nr 83. Spanska A2 2a terminen

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37.

Vi ökar på vårt ordförråd och fortsätter att samtala om vardagssituationer. Vi arbetar med grammatikgenomgångar samt skriftliga och muntliga övningar. Vi lär oss mer om att uttrycka oss i dåtid. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 2*, 4. uppl.

Tid: Varje tisdag 14/9-7/12 (ej 2/11) kl. 10.00-11.30.
24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Bergsbrunnagatan 1.

Avgift: 600 kr.

Nr 84. Spanska A2 4e terminen

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37.

Vi samtalar både om vardagssituationer och om aktuella ämnen. Vi fortsätter att lära oss om olika kulturer och traditioner i den spansktalande världen. Vi arbetar med grammatikgenomgångar samt skriftliga och muntliga övningar och vi fördjupar oss i att uttrycka oss med olika tempus. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 3*, 4. uppl.

Tid: Varje fredag 17/9-10/12 (ej 5/11) kl. 10.15-11.45.
24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Bergsbrunnagatan 1.

Avgift: 600 kr.

Nr 85. Spanska A2

Ann-Christine Karén, fil.mag. f.d. gymnasielärare, tfn 073-042 85 59.

Fördjupad träning i att tala, läsa, höra och skriva spanska. Samtal och diskussion om texterna och aktuella ämnen. Utökning av ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar samt grammatikgenomgångar. Läromedel bestäms vid kursens början.

Tid: Varje tisdag 14/9-7/12 (ej 2/11) kl. 11.15-12.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 600 kr.

Nr 86. Spanska B1

Ann-Christine Karén, fil.mag. f.d. gymnasielärare, tfn 073-042 85 59.

Vi fortsätter att träna och utveckla vår språkfärdighet genom att tala, läsa, höra och skriva spanska. Vi arbetar med grammatik och ordkunskap i anslutning till lärobokens texter och annat kompletterande material. Vi diskuterar med utgångspunkt i litterära texter av spansktalande författare. Läromedel: Bärbel Vall, David Arango Alegría *La Alegría de leer* (2. uppl. Libers förlag).

Tid: Varje tisdag 14/9-7/12 (ej 2/11) kl. 9.15-10.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 600 kr.

Nr 87. Spanska C1

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37.

Praktisk kommunikation genom läsning av autentiska texter och samtal i olika tempus. Vi talar bara spanska. Den här terminen läser vi en biografi från serien "Grandes personajes": Che. Geografías del Che (<https://www.difusion.com/metodos/lecturas/grandes-personajes>) samt ytterligare arbetsmaterial som bestäms i samråd med deltagarna.

Tid: Varje tisdag 14/9-7/12 (ej 2/11) kl. 12.00-13.30.
24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Bergsbrunnagatan 1.

Avgift: 600 kr.

Nr 88. Tyska A1

Hubert Ittner, leg. f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 070-725 22 45, hubertittner@gmail.com

Fjärde terminen. Vi följer läroboken Hofbauer, Karnland, Vasiliades *Lieber Deutsch 2*. (Almqvist & Wiksell). Vi bygger ordinlärning och fraser huvudsakligen på enklare dialoger ur läroboken. Tonvikten ligger på kommunikation och muntlig färdighet. Grammatiska frågor behandlas i anslutning till texter och övningar. Kortare berättelser eller noveller av olika svårighetsgrad och av olika tyska författare för att använda och förstå ett vuxnare språk ingår också i kursen.

Tid: Varje måndag 13/9-29/11 kl. 12.45-14.15.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 600 kr.

Nr 89. Tysk konversation A2 och uppåt.

Hubert Ittner, leg. f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 070-725 22 45, hubertittner@gmail.com.

En konversationskurs för dig som vill komma över tröskeln att våga prata tyska och att öva upp språkfärdigheten, kanske efter en tids uppehåll. Vi övar enklare samtal i olika vardagssituationer, dels utifrån givna mallar ur läroböcker, dels med bilder och kortare berättelser. Litterära texter av varierande svårighetsgrad bildar också underlag för samtal och tränar upp vår förmåga och vilja att uttrycka egna erfarenheter och åsikter enligt modellen för "Shared Reading, Bücher helfen". Vi lär känna några klassiska författare närmare, men även nutida författare från olika länder som skriver på tyska. Material delas ut av kursledaren vid varje träff.

Tid: Varje måndag 13/9-29/11 kl. 14.45-16.15.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Skogstibble.

Avgift: 600 kr.

Nr 90. Aktuelle deutsche Filme

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare utbildare och fortbildare av språk-/tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Cirkeln vänder sig till de som intresserar sig för tysk film, tysk nutidshistoria och tysk kultur. Filmerna har tyskt tal men har undertexter på alternativt svenska, tyska, engelska, varför också andra än tysktalande eller tyskstuderande kan delta i cirkeln. I anslutning till varje filmvisning inbjuds deltagarna att på valfritt språk diskutera vad de sett.

Tid: Varje tisdag 5/10-30/11 kl. 15.15-17.15.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Västra Ågatan 16.

Avgift: 600 kr.

Nr 91. Deutsch im Alltag B2

Ges delvis som distansundervisning med hjälp av nätverket Zoom.

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare utbildare och fortbildare av språk-/tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Cirkeln vänder sig till de som läste tyska en gång för länge sedan och som nu vill arbeta med språket igen för att kunna läsa och förstå tysk tidningstext och tysk skönlitteratur och för att kunna tala tyska för personliga behov. Även den grammatik som behandlas syftar främst till att deltagarna ska utveckla sin förmåga att kommunicera och tar därför avstamp i deltagarnas eget skrivande.

Tid: Varje tisdag 5/10-21/12 kl. 13.00-14.30.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Västra Ågatan 16 jämna veckor, Zoom udda veckor.

Avgift: 600 kr.

Nr 92. Deutsch für Fortgeschrittene C1-C2

Ges delvis som distansundervisning med hjälp av nätverket Zoom.

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare utbildare och fortbildare av språk-/tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Cirkelns övergripande syfte är att utifrån deltagarnas egna intressen erbjuda möjligheter att kommunicera i tal och skrift om kultur och samhällsfrågor med hjälp av nyhetssändningar, tidningstexter och skönlitteratur. Hur denna cirkel kommer att utformas bestäms av deltagarna gemensamt.

Tid: Varje onsdag 6/10-22/12 kl. 10.30-12.00.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Västra Ågatan 16 jämna veckor, Zoom udda veckor.

Avgift: 600 kr.

Jazzensemble

Jazzensemblen som pågått i tio terminer har pausats och tas upp igen under hösten när omständigheterna tillåter. För närvarande kan inga nya anmälningar tas emot.

Ansvariga: **Jürgen Linder**, docent i psykiatri, repetitör, tfn 070-729 26 06, och **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, med.dr h.c., Uppsala universitet, tfn 073-508 68 83. Maestro vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Tid: Fredagarna 1/10, 8/10, 15/10, 29/10, 12/11, 17/12 kl. 13.15-14.45.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.

Avgift: Bestäms senare.

Sjung ut! Körsång med Goldsingers

Gina van Dam, körledare och sångpedagog, tfn 070-994 23 03. Kom och sjung med hela kroppen och släpp loss glädjen! Att sjunga är friskvård på hög nivå. Goldsingers är USU:s egen kör och sjunger allt som är kul, både stämsång och unisont.

Tid: Onsdagar 1/9-17/11 kl. 11.15-12.45. 24 timmar.

Lokal: Vardaga, Villa Hovstallet, Kungsängsgatan 68, plan 5.

Avgift: 600 kr.

Anmälan som för Serier och cirklar.

Kvällssalong

Är demokratin en historisk parentes?

Mänskligheten står i dag inför omfattande och väl kända utmaningar: klimatförändringar, flyktingströmmar, storskalig populism, som riskerar skapa sociala och ekonomiska spänningar.

Patricia Mindus, professor i praktisk filosofi och **Sverker Gustavsson**, professor i statskunskap, samtalar om problem som kan uppstå när den demokratiska staten och dess form av medborgarskap, som vi under modern tid vant oss vid möter en värld i förändring.

Tid: Torsdagen den 2 december kl. 19.00.

Plats: Storgatan 11.

Avgift: 150 kronor. Förfriskningar ingår.

Anmälan till sekretariatet tfn 018-24 35 01.

Första anmälningdag måndagen den 22 november fr.o.m. kl 8.00.

Ansvariga: **Ingrid Åberg**, 070-302 39 27 och **Gunilla Öbrink**, 070-324 65 45.

Anmälan till serier och cirklar

Du måste vara medlem i Uppsala Senioruniversitet för att delta i våra aktiviteter. Detta gäller även Tisdagsföreläsningarna där giltigt medlemskort ska visas. Medlemsavgiften måste vara betald och registrerad för att du ska kunna anmäla dig till serier och cirklar. Du kan själv kontrollera om den är betald på vår webbplats www.usu.se – Mina sidor – Medlemskap och på mobilappen – Medlemskort. Medlemsavgiften betalas aldrig tillbaka.

Avgifter

Se respektive serie eller cirkel. En studietimme är 45 minuter. Kostnader för kursmaterial kan tillkomma.

Tisdagsföreläsningarna fordrar medlemskap, men ingen anmälan eller avgift. Medlemskort, även ledsagares, ska uppvisas vid deltagande i lokal.

Anmälningsförfarande

Du anmäler dig till föreläsningsserier och studiecirklar antingen på Mina sidor, som finns på vår webbplats, www.usu.se och på vår mobilapp Uppsala Senioruniversitet, eller genom att skicka in anmälningsblanketten nedan (eller brev med motsvarande uppgifter). Se även under Anmälan på webbplatsen. Anmälan via telefon eller e-post tas inte emot. Anmälan kan EJ göras till serieansvarig eller cirkelledare. **Anmälan är bindande.**

Turordning följer anmälningsstidpunkt. Systemet öppnas för anmälningar **torsdag 26 augusti kl. 10.00**. Anmälan via webbplatsen eller appen rekommenderas. Fram till kl. 10.00 hamnar man i en grupp med köande när man försöker anmäla sig. Stäng inte av datorn/telefonen. Kl. 10.00 får de i gruppen ett slumpat könummer. När man anmält sig kan man anmäla ytterligare en medlem på samma könummer. Går man in senare än kl. 10 hamnar man sist i kön.

Anmälningar via blankett börjar registreras av sekretariatet när systemet öppnat. Blankettanmälan ger alltså inte förtur.

Förnyad anmälan varje termin krävs för alla serier/cirklar. Detta gäller ej dem som följt språkcirklar vilka fortsätter på högst nivå A2 och som betalat för fortsatt deltagande senast 20/8 2021. *Detta gäller inte heller dem vars serie/cirkel från vårterminen 2021 helt eller till del överförs till höstterminen. Se nr 5 första föreläsningen, nr 21 och nr 39.*

Betalning

Avgiften betalas efter anmälan, antingen med de betalningsuppgifter som kommer upp på webbplatsen/mobilen, eller mot faktura som skickas per e-post eller brev. Avgiften behöver inte betalas före första sammankomsten om fakturans sista betalningsdag ligger senare.

Biljett krävs för deltagande i föreläsningsserie i lokal. Den som laddat ner vår mobilapp Uppsala Senioruniversitet hittar aktuell biljett under Mina anmälningar. Till övriga skickas biljetter ut några dagar före seriestart, per e-post eller brev. Tid och lokal, som kan ha ändrats, anges på varje biljett. Den som inte hunnit få sin biljett eller har problem med mobiltelefonen/appen ska gå dit ändå och prickas då av på lista.

Inga kallelser till cirklar skickas ut. Meddela alltid cirkelledaren vid förhinder.

Krav på förkunskaper

Se respektive cirkel. Se även Nivåskala för språkstudier. Vid osäkerhet, kontakta cirkelledaren.

Lediga platser?

Anmäler man sig till fullbokad aktivitet (röd markering på webbplatsen) erhåller man automatiskt en reservplats, och aktuellt reservplatsnummer visas på webbplatsens Mina sidor och på appen under Mina anmälningar. Har anmälan till fullbokad aktivitet kommit in via blankett sätts medlemmen på reservplats och kontaktas. Om en plats blir ledig kontaktas reserver, i turordning.

Avbokning och byte av serie/cirkel

Man har möjlighet att avanmäla sig senast två dagar efter första sammankomsten. Kontakta sekretariatet. En administrationsavgift på 75 kr tas ut. Byte räknas som avanmälan och ny anmälan (undantaget byte av språknivå). Den som vill prova på zoom-deltagande men finner det för svårt slipper avbokningsavgift.

Ledsagare, hörhjälp.

Om medlem med funktionsnedsättning har beviljats ledsagare av kommunen, kan USU utfärda ett gratis ledsagarkort med namnet på medlemmen och eget ”medlemsnummer”. Medlem med hörselnedsättning kan beställa skrivtolk hos Region Uppsalas tolkcentral. Ledsagare och skrivtolk betalar ingen avgift för serier och cirklar men måste anmälas för att beredas plats vid deltagande i lokal.

Ändringar i programmet

Ändringar som eventuellt sker sedan katalogen tryckts anges på USU:s webbplats, www.usu.se, i vår app Uppsala Senioruniversitet och meddelas berörda deltagare. Programmet på webbplatsen, under PROGRAM, uppdateras kontinuerligt.

Resor och studiebesök hösten 2021

Här presenteras ett kalendarium samt beskrivningar av de resor och studiebesök som är planerade vid pressläggningen av Programbladet för hösten 2021.

Observera att avgångsplatsen för bussresor är flyttad till UKK, Roslagsgatan.

Kalendarium

10 sept	Ragnar Östbergs Stadshusträdgården
21 sept	Skogskyrkogården och Judiska museet
28 sept	Skogskyrkogården och Judiska museet
30 sept	Aguélimuseet och Sala silvergruva
13 okt	Förintelsen
21 okt	Waldemarsudde: Ett eget rum
27 okt	Nationalmuseum: Scandinavian Design & USA

Resegruppen

Ingegerd Appelgren	070 744 43 33
Jeanette Backman	070 381 98 02
Eva Carlestål	070 826 77 30
Margareta Knutsson	073 627 27 02
Anki Mattisson	070 978 15 32
Mia Virving	070 968 76 36

Anmälan, deltagarplatser och priser

Anmälan till resor och studiebesök kan endast göras på telefon 018-24 35 01. Första anmälningdagen kan du anmäla dig via telefonsvararen från kl. 08.00. OBS tiden! Du kan anmäla högst två (2) medlemmar med namn och medlemsnummer. Ni får skriftligt besked så snart som möjligt efter anmälan. Dagen före ett arrangemang skickar vi ut sms-påminnelse med uppgift om tid och plats för möte eller avresa.

Anmälan är bindande, vilket innebär att den som anmäler sig måste betala hela avgiften. Vid sjukdom återbetalas avgiften bara om reserv(er) finns. I så fall återbetalas avgiften minus en administrativ avgift på 75 kr. Vid inställd resa återbetalas hela avgiften.

Faktura skickas ut med e-post om du inte själv anmäler att du vill ha brevfaktura. Resegruppen förutsätter att den som uppger e-postadress också läser sin e-post. Vid telefonanmälan kan du säga till om brevfaktura. Observera att alla res- och utflyktsmål inte är handikappanpassade! Kontakta reseansvariga om du är orolig. I många fall kan problemen lösas i samarbete med personal på resmålet.

Fredagen 10 september

Ragnar Östbergs skapelse: Stadshusträdgården inklusive fasader & symboler

Guide: Linnéa Sallay sångerska, violinist och auktoriserad stockholmsguide.

Så här skriver Linnea Sallay: "Detta är en av mina mest uppskattade turer! Alla blir lika förundrade och säger, att de aldrig hade kunnat tro att det fanns så mycket att upptäcka här utanför Stadshuset. Stadshuset med sin trädgård är en av Stockholms vackraste platser, sprängfylld av symbolik. Varenda vrå säger något om Sveriges kultur och historia med koppling till Stockholm." Linnéa guidar oss entusiastiskt genom trädgården och runt fasaderna. Vi lär oss tyda alla spännande detaljer. Vandringen tar ca 1 tim och 45 minuter och avslutas i Wallenbergshörnan med picknicklunch. Här finns det bänkar och Linnéa bjuder på levande musik på dagens tema. Möjlighet finns också till sittplatser i klostergången med tak över huvudet. Här finns även allmänna toaletter.

Picknickpåse med dryck från Cajsas kök ingår.

Tider: Avresa från UKK kl. 9.30 och åter i Uppsala ca 15.15.

Pris: ca 575 kr.

Ansvariga: Ingegerd Appelgren och Jeanette Backman.
Första anmälningdag: 30 augusti.

Tisdag 21 september

Skogskyrkogården och Judiska museet, se MB 3

Tider: Avresa från UKK, Roslagsgatan, kl. 8.30 och åter i Uppsala ca 16.30. OBS avreseplats!

Pris: ca 700 kr.

Första anmälningdag: 27 maj.

Ansvariga: Eva Carlestål och Mia Virving.

Tisdag 28 september

Skogskyrkogården och Judiska museet

se MB 3 (dubbling av 21 september)

Tider: Avresa från UKK, Roslagsgatan, kl. 8.30 och åter i Uppsala ca 16.30. OBS avreseplats!

Pris: ca 700 kr.

Första anmälningdag: 27 maj.

Ansvariga: Anki Mattisson och Margareta Knutsson.

Torsdagen 30 september

Aguélimuseet och Sala silvergruva

Ivan Aguéli (ursprungligen John Gustaf Agelii, tog sig senare i livet namnet Abd Al-Hadi Aqhili), född 1869 i Sala, död i en tågolycka den 1 oktober 1917 i Barcelona, var målare, religionsfilosof och orientalist. Aguéli blev med sitt nydanande måleri en av den svenska konstens förgrundsgestalter. Enbart genom noggrant avvägda färgtoner framkallade han en känsla av avstånd och ljus i sina målningar, som trots det lilla formatet äger en stor monumentalitet.

På Aguélimuseet kan man ta del av hans konst och dramatiska liv med inslag av sufism, mysticism, anarkism, djurrättsaktivism m.m. Dr. Carl Fribergs samling är

enligt donationsbestämmelserna deponerad på Aguéli-museet i Sala och det är den enskilt största samlingen av Aguélis verk.

Sala silvergruva ligger strax väster om Sala och har varit i kontinuerlig drift från sent 1400-tal till 1908. Den sista gruvan, Bronäsgruvan, var i bruk 1945 till 1962. Silvergruvan utgjorde juridiskt ett eget bergs-lag, Sala bergs-lag. Sala-gruvan hade tre storhetstider: tidigt 1500-talet, mitten av 1600-talet och sent 1800-tal. Under de bästa åren på 1500-talet producerades ca 4 000 kg silver per år och totalt utvanns mer än 450 ton silver och omkring 40 000 ton bly. Gruvans djup blev mer än 300 meter, med en sammanlagd längd av orter och rum på över 20 km. Silvret var viktigt som myntmetall.

Sala stad anlades för gruvans skull av Gustav II Adolf 1624 och man anlade även två stora vattensystem med sjöar och dammar som försåg gruvan och hyttan med energi.

Vi får möjlighet att åka ner till 155 meters djup med guide. Den som hellre stannar på jordytan får en guidad visning av gruvområdet till fots. I båda fallen är det möjligt att ta med rollator.

Lunch på Måns Ols utevärdshus.

Tider: Avresa från UKK, Roslagsgatan, kl. 9.45 och åter i Uppsala ca 16.00.

Pris: ca 750 kr.

Ansvariga: Anki Mattisson och Eva Carlestål.

Första anmälningsdag: 6 september.

Onsdagen 13 oktober

Förintelsen

Forum för levande historia i Stockholm bildades den 1 juni 2003. Det är en myndighet som har fått i uppdrag av regeringen att främja arbete med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter. Utgångspunkten är Förintelsen och andra brott mot mänskligheten.

Vår resa går till Forum på Stora Nygatan där det pågår en utställning om Förintelsen. Vi får då en guidad visning med rubriken Sverige under förintelsen. Därefter finns tid för egna strövtåg i utställningslokalerna och att då ta del av flera stationer med berättelser om förföljelsen av judar. Sedan fortsätter vi till Trädgårdscaféet i Ulriksdals trädgård eller till Bergianska för lunch.

Tider: Buss avgår från UKK, Roslagsgatan, kl. 08.30 och åter i Uppsala ca 15.30.

Pris: ca 475 kr.

Anmälan: 13 september.

Ansvariga: Ingegerd Appलगren och Jeanette Backman.

Torsdagen 21 oktober

Waldemarsudde: Ett eget rum – Konstnärsrollen under det sena 1800-talet

Utställningen belyser hur kvinnliga konstnärer erövrade konstnärsrollen under en tid av radikala samhällsförändringar och jämställdhetssträvanden. I presentationen skildras hur betydande nordiska konstnärer som Julia Beck, Hanna Hirsch-Pauli, Bertha Wegmann och Helene Schjerfbeck iscensätter sig själva i konstnärsrollen i dialog med sina samtida manliga kollegor.

Omkring ett hundratal visuellt starka och nydanande verk med motiv som självporträtt, kamratporträtt och ateljéinteriörer visas i denna omfattande, spännande och forskningsbaserade utställning. Lunch ingår.

Tider: Avresa från UKK, Roslagsgatan, kl. 09.30 och åter i Uppsala ca kl. 16.00.

Pris: ca 770 kr.

Första anmälningsdag: 20 september.

Ansvariga: Margareta Knutsson och Mia Virving.

Onsdagen 27 oktober

Nationalmuseum: Scandinavian Design & USA – människor, möten och idéer, 1890–1980

Scandinavian Design & USA – människor, möten och idéer, 1890–1980 undersöker hur idéer och design från Norden påverkat amerikansk materiell kultur, samt omvänt, hur influenser från USA har påverkat nordisk design. Utställningen öppnar i oktober 2021.

Över 200 föremål visas på teman som utforskar migration och kulturarv, diplomati och handel, utbildning och professionella utbyten samt design för en socialt och materiellt hållbar framtid.

Utställningen är ett samarbete mellan Nationalmuseum, Nasjonalmuseet i Oslo, Milwaukee Art Museum och Los Angeles County Museum of Art.

Innan vi åter lunch får vi ungefär en timme till egen rundvandring i museets samlingar. Efter lunch får vi en visning av utställningen och ytterligare en timme att gå runt i museet eller studera utställningen innan hemfärd.

Tider: Avresa från UKK, Roslagsgatan, kl. 9.30 och åter i Uppsala ca 16.30.

Pris: ca 750 kr.

Första anmälningsdag: 4 oktober.

Ansvariga: Anki Mattisson och Jeanette Backman.

November

Millesgården: Stig Lindberg,

se MB 5 och USU:s webbplats

Foto Inger Hammer

ANMÄLAN TILL SERIER OCH CIRKLAR om du inte kan anmäla på www.usu.se

Medlemsnr: Personnr*:.....Tel:.....

Namn:

Adress:

*Personnummer krävs för deltagande i cirkel. Har du inte meddelat det tidigare så notera det här.

Seriens eller cirkelns nummer och titel

Nr Titel

Nr	Titel

Vill du delta i fler? Skriv på baksidan.

Sänds till Uppsala Senioruniversitet, Bergsbrunnagatan 1, 753 23 Uppsala

Hur anmäler man sig? Se sid 24 i programmet.

Vid grundandet av Uppsala Senioruniversitet 1979 valde vi att knytas till Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet, det som nu kallas Folkuniversitetet, och fick ett gott och nära nog avgörande stöd¹.

Vår samverkan med Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet har fortsatt och har varit mycket värdefullt genom åren. I Uppsala handlar samarbetet främst om vissa administrativa tjänster och lokaler. Folkuniversitetet har vidare en kort introduktionsutbildning för våra cirkelledare och har bistått med utbildning av dem i Zoom kostnadsfritt. Senioruniversitetet och Folkuniversitetet är överens om att båda parter tydligt ska synliggöra samarbetet mellan föreningarna.

Uppsala
Senioruniversitet

Folkuniversitetet

¹ Mer om starten och verksamheten våra tio första år finns i USU:s Rapport nr 1, se www.usu.se - Arkiv - Rapporter.